

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SÖZLEŞMELİ TARIM UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK REHBERİ

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SÖZLEŞMELİ TARIM UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK REHBERİ

Hazırlayanlar

Av&Arb. Yaşar GÜÇLÜ
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü

Av&Arb. Yunus KAYA
Hukuk Müşaviri

Av&Arb Ersin KETENCİ
Avukat

ÖN SÖZ

İklim değışikliği, salgın hastalıklar, savaşlar, nüfus hareketleri, gıda milliyetçiliği ve yaşadığımız 'Asrın Felaketi'; tarım ürünlerinde arz güvenliğini daha önce hiç olmadığı kadar önemli hale getirmiştir.

Arz güvenliği kapsamında stratejik tarımsal ürünleri; üretim, tüketim, stok değışimi, ihracat, ithalat ve dünya piyasaları verilerini içerecek şekilde takip ediyor ve risklere karşı tedbirlerimizi alıyoruz.

Bu tedbirlerimizden biri de arz talep dengesini sağlamaya yönelik olarak tarım sektöründe sözleşmeli üretimi geliştirip yaygınlaştırmaktır.

Bu çerçevede 23/3/2023 tarihli ve 7442 sayılı Kanunla 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 13'üncü maddesinde değışiklik yapılarak özellikle üreticilerin korunması amacıyla sözleşmeli tarımın usul ve esasları belirlenmiş, tarafların haklarının korunması ve sorumluluklarının belirlenmesi için sözleşmenin taraflarında aranacak vasıflar, sözleşmeye konu ürünün teslim ve tesellüm koşulları, fiyat ve miktardaki değışim oranları, aynı ve nakdi avansın sınırları ile kapsamı ve benzer hususları içeren sözleşme genel şartları, tarımsal faaliyet alanlarına göre alt düzenlemelerle şekillendirilmiş ve tip sözleşme örnekleri Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır.

Sözleşmeli üretime ilişkin uyuşmazlıklarda da üreticilerimizin hak ve alacaklarına en az masrafla, en kısa sürede kavuşabilmeleri için dava şartı arabuluculuk sistemi getirilmiş, davaların ivedi yargılama yoluyla daha hızlı şekilde görülmesinin ve yargılama ve takiplerde üreticinin ödemesi gereken yargılama masraflarının dava ve takip sonunda haksız çıkan taraftan tahsil edilmek üzere Devlet tarafından avans olarak ödenmesine imkân tanınmıştır.

Bu çerçevede, üreticilerimizin karşılaşılabileceği sözleşmeli üretimden kaynaklanan uyuşmazlıkların kısa sürede çözümünde yol gösterici olması amacıyla Bakanlığımızca "Sözleşmeli Tarım Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Rehberi" hazırlanmış olup üreticilerimize faydalı olması dilek ve temennisiyle ülkemiz tarımına hayırlı olmasını dilerim.

İbrahim YUMAKLI
Tarım ve Orman Bakanı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	3
İÇİNDEKİLER	5

BÖLÜM I

SÖZLEŞMELİ TARIMSAL ÜRETİM

1. SÖZLEŞMELİ ÜRETİM	8
1.1. Sözleşmeli Üretimin Tanımı	8
1.2. Sözleşmeli Üretimin Temel Kuralları	8
1.3. Sözleşmeli Üretimde Taraflar	9
2. TARIMSAL ÜRETİM SÖZLEŞMELERİNİN HAZIRLANMASI	10
2.1. Tarımsal Üretim Sözleşmelerinin Hazırlanması	10
2.2. Bitkisel Üretim Tip Sözleşmeleri	11
2.3. Hayvansal Üretim Tip Sözleşmeleri	23
2.4. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Tip Sözleşmeleri	35
2.5. Şeker Pancarı ve Tütün Üretiminde Tarımsal Üretim Sözleşmeleri	51
3. TARIMSAL ÜRETİM SÖZLEŞMELERİNİN SONUÇLARI	52
3.1. Tarımsal Üretim Sözleşmesinin Feshi	52
3.2. Sözleşmeli Üretimde Ortaya Çıkabilecek Uyuşmazlıklar	53

BÖLÜM II

SÖZLEŞMELİ TARIM UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK

1.SÖZLEŞMELİ ÜRETİMDEN KAYNAKLANAN UYUŞMAZLIKLARDA ARABULUCULUK	56
1.1. Arabuluculuk	56
1.2. Arabulucu	56
1.3. Dava Şartı Arabuluculuk	57
1.4. Arabuluculuğun Avantajları	58
1.5. Arabuluculuğun Temel İlkeleri	58
1.6. Arabulucunun Görev ve Yetkileri	59
1.7. Arabuluculukta Uygulanacak Mevzuat	59

2. ARABULUCULUK SÜRECİ	60
2.1. Arabulucuya Başvuru	60
2.2. Başvuru Yeri	61
2.3. Arabuluculuk Bürosunun Arabulucu Görevlendirmesi	62
2.4. Yetki İtirazı	62
2.5. Arabulucunun Yapacağı İşler	63
2.6. Toplantının Yapılacağı Yer	63
2.7. Arabuluculuk Toplantılarına Katılabilecek Kişiler	63
2.8. Zamanaşımı ve Hak Düşürücü Süreler	64
3. ARABULUCULUK SÜRECİNİN SONUÇLARI	65
3.1. Arabuluculuk Toplantısına Katılmamanın Sonuçları	65
3.2. Arabuluculuk Sürecinin Olumlu Sonuçlanması	65
3.3. Anlaşma Belgesine İcra Edilebilirlik Şerhi Verilmesi	70
3.4. Arabuluculuk Sürecinin Olumsuz Sonuçlanması	72
3.5. Arabuluculuk Ücreti	75

BÖLÜM III

SÖZLEŞMELİ TARIM UYUŞMAZLIKLARINDA DAVA YOLU

1. TARIMSAL ÜRETİM SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN DAVALARDA YARGILAMA USULÜ	80
1.1. Arabuluculuk Süreci Sonunda Dava Açılması	80
1.2. Davaların Görülme Usulü	80
1.3. Karar	82
2. YARGILAMA MASRAFLARI VE TAKİP GİDERLERİ	82
3. İSTİNAF VE TEMYİZ	82

BÖLÜM I

SÖZLEŞMELİ TARIMSAL ÜRETİM

1. SÖZLEŞMELİ ÜRETİM

1.1. Sözleşmeli Üretimin Tanımı

Sözleşmeli üretim, üretici ve alıcı arasında karşılıklı menfaat esaslarına dayalı olarak yazılı sözleşme ile yürütülen tarımsal üretim şeklidir. Sözleşmeli üretimde irade serbestisi esastır. Ancak salgın hastalıklar, tarım ürünleri ticaretinde yaşanan gelişmeler karşısında arz güvenliğinin sağlanması, tarımsal üretimin iç veya dış talebe uygun olarak ayarlanması veya bitki ve hayvan sağlığının korunması amacıyla, ihtiyaç halinde Bakanlıkça belirlenen ürün veya ürün grupları sözleşmeli olarak üretilir. Tek yıllık ve çok yıllık bitkisel ürünler, meyve türleri, hayvansal ürünler gibi tarımsal mamuller sözleşmeli üretime konu olabilir.

1.2. Sözleşmeli Üretimin Temel Kuralları

Tarım ve Orman Bakanlığı, tarım sektöründe sözleşmeli üretimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için gerekli düzenlemeleri yapmakla görevli ve yetkilidir. Tarımsal üretim sözleşmesinin taraflarının, haklarının korunması ve sorumluluklarının belirlenmesi için; sözleşmenin taraflarında aranacak vasıflar, sözleşmeye konu ürünün teslim ve teslimat koşulları, fiyat ve miktardaki değişim oranları, aynı ve nakdi avansın sınırları ile kapsamı ve benzer konuların da içerisinde olduğu sözleşme genel şartları tarımsal faaliyet alanlarına göre Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenmiştir. Buna göre;

- Sözleşmeli üretim kapsamındaki üreticiler, üretim faaliyetine göre Bakanlığın ilgili kayıt sistemlerine kayıtlı olur,
- Alıcı, ticari faaliyetine ilişkin ilgili kurumun kayıt sisteminde ve Bakanlık sözleşmeli üretim yönetim sisteminde kayıtlı olur,
- Tarafların tüzel kişilik olması durumunda temsile yetkili kişilerin adı soyadı ve T.C. kimlik numarası ve benzeri bilgileri içeren imza sirküleri veya yetki belgesi sözleşme ekinde yer alır,
- Sözleşmeli üretimde irade serbestisi esastır. Ancak salgın hastalıklar, tarım ürünleri ticaretinde yaşanan gelişmeler karşısında arz güvenliğinin sağlanması, tarımsal üretimin iç veya dış talebe uygun olarak ayarlanması

veya bitki ve hayvan sağlığının korunması amacıyla, ihtiyaç halinde Bakanlık tarafından belirlenen ürün veya ürün gruplarının sözleşmeli olarak üretilmesi zorunlu tutulabilir,

- Üretim sürecinde alıcı tarafından görevlendirilen kişilerce verilen teknik destek kapsamındaki hizmetlerin maliyeti alıcı tarafından karşılanır, hiçbir şekilde üreticiye yansıtılamaz,
- Alıcı tarafından üreticiye teslim edilen girdiler temin edildiği güne ait fiyat ile avans olarak kabul edilir. Üretici söz konusu fiyattan girdiyi kabul edip etmemekte serbesttir,
- Sözleşme kapsamında alıcı tarafından üreticiye bedelsiz olarak sağlanan girdiler üretimin yapılacağı yerin dışında kullanılamaz,
- Taraflar, sözleşmenin yürürlükte bulunduğu süre içerisinde ve sözleşme kapsamında üretilen ürünün tesliminde sözleşme şartları dışında başka bir şart ileri süremez.

1.3. Sözleşmeli Üretimde Taraflar

Sözleşmeli üretimde taraf olarak;

Üretici: Doğrudan alıcı ile ya da üyesi veya ortağı olduğu tarımsal amaçlı örgüt kanalıyla sözleşmeli olarak tarımsal üretim yapan gerçek veya tüzel kişileri,

Alıcı: Üretici veya tarımsal amaçlı örgüt ile tarımsal üretim sözleşmesi yapan gerçek ve tüzel kişiler ile bunların yetkili temsilcilerini ifade eder.

Sözleşmeli üretimin tarafları, üreticiler ve alıcılardır. Ancak tarımsal amaçlı örgütler yetkilendirilmeleri halinde üyeleri veya ortakları adına sözleşmeye taraf olabilir. Sözleşmeye sonradan dâhil olan üye veya ortaklar, sözleşmenin tüm şartlarına uymakla yükümlü olup sözleşme ekinde yer alan üye veya ortak listesine eklenir.

2. TARIMSAL ÜRETİM SÖZLEŞMELERİNİN HAZIRLANMASI

2.1. Tarımsal Üretim Sözleşmelerinin Hazırlanması

Taraflar, tarımsal üretim sözleşmesini Bakanlığın belirleyip internet sitesinden yayımladığı tip sözleşme örneklerine uygun olarak düzenler. Bakanlığın belirlediği tip sözleşmeden farklı içerik ve şekilde sözleşme yapılması halinde taraflar sözleşmeli üretime dair hükümlerden ve buna ilişkin destekleme ödemelerinden faydalanamayacaklardır.

Tarımsal üretim sözleşmesi en az on iki punto büyüklüğünde, anlaşılabilir bir dilde, açık, sade ve okunabilir şekilde 3 nüsha olarak düzenlenir. Sözleşmenin güvenli elektronik imza veya el yazısıyla imzalanmış olması zorunludur.

Sözleşmelerin;

- Bitkisel üretimde; tek yıllık bitkilerde ekim veya dikimden önce, çok yıllık bitkilerde ürünün kendine özgü üretim sezonu başlangıcından önce,
- Hayvansal üretimde; çiğ sütte ürünün tesliminden önce, besicilik, kanatlı yetiştiriciliği ve arı ürünleri üretiminde üretim dönemi başlangıcından önce,
- Su ürünleri yetiştiriciliğinde kullanılacak yumurta, yavru ya da büyütme amacıyla kullanılan canlı materyallerin sözleşmede istenilen ağırlığa ulaşmasından en az 3 ay önce,

imzalanması esastır.

Bakanlık, ürün veya ürün grupları özelinde sözleşme imza dönemlerini ayrıca yayımlayabilir.

Sözleşmelerde; taraflara, ürüne, üretim yerine, üretim miktarına, üretim yöntem ve koşullarına, ürünün teslimine, fiyatına, fiyat belirleme ve güncelleme usullerine, ayni ve nakdi avansa, mücbir sebeplerin tespiti ve uygulanmasına ilişkin bilgiler ile taraflarca belirlenecek özel hükümlere yer verilir.

Düzenlenen sözleşmenin bir nüshası üreticide, bir nüshası alıcıda bırakılmak kaydıyla, üçüncü nüshası sözleşmenin imzalanmasını müteakip on beş iş günü içerisinde üreticinin Bakanlık kayıt sistemi kaydının bulunduğu il/ilçe

müdürlüğüne teslim edilir. Bu sözleşmeler il/ilçe müdürlükleri tarafından sözleşmeli üretim yönetim sistemine kaydedilir. Sözleşmelerde tarafların mutabakatı ile yapılacak her türlü değişikliğe ilişkin belge en geç on beş iş günü içerisinde il/ilçe müdürlüğüne teslim edilir.

Taraflar, sözleşmenin yürürlükte bulunduğu süre içerisinde ve sözleşme kapsamında üretilen ürünün tesliminde sözleşme şartları dışında başka bir şart ileri süremez.

Tarımsal amaçlı örgütler yetkilendirilmeleri halinde üyeleri veya ortakları adına sözleşmeye taraf olabilir. Sözleşmeye sonradan dâhil olan üye veya ortaklar, sözleşmenin tüm şartlarına uymakla yükümlü olup sözleşme ekinde yer alan üye veya ortak listesine eklenir. Sözleşmeye konu ürünün teslimatı alım satım belgesi ile belgelendirilip on beş iş günü içerisinde il/ilçe müdürlüklerine veya Bakanlıkça yetkilendirilen tarımsal amaçlı örgütlere teslim edilir.

Tarımsal amaçlı örgütler, üyeleri veya ortakları adına sözleşme kapsamında nakit avans alması halinde, üretim faaliyeti ve miktarı göz önüne alınarak beş iş günü içerisinde sözleşme yapan üyelerinin veya ortaklarının hesabına aktarır.

Sözleşmeli üretim kapsamında iyi tarım uygulamaları veya organik tarım faaliyetinde bulunacak üreticilerin, Bakanlıkça yetkilendirilen kontrol ve sertifikasyon kuruluşları ile yapmış oldukları sözleşme, tarımsal üretim sözleşmesi ekinde yer alır.

Tarımsal üretim sözleşmesine tabi ürünlere veya üretim varlıklarına sigorta yaptırılması zorunludur. Bakanlık sözleşmenin tarafı olan kişiler için de ilave sigortaların yaptırılması şartını getirebilir.

Tarım sigortalarının kapsamı ve şartlarına dair esaslar tarımsal üretim sözleşmesinde düzenlenir.

2.2. Bitkisel Üretim Tip Sözleşmeleri

Bitkisel üretimde tarımsal üretim sözleşmelerinin tek yıllık bitkilerde ekim veya dikimden önce, çok yıllık bitkilerde ürünün kendine özgü üretim sezonu başlangıcından önce yapılması gerekmektedir.

Üretici, alıcı tarafından talep edilmesi halinde, bir önceki üretim döneminde hangi ürünü ürettiği ile ekim nöbetine ve su kısıtına göre müteakip yıllarda aynı üretim yerinde hangi ürünleri üretmesi gerektiğine ilişkin belgeyi il/ilçe müdürlüğünden temin ederek sözleşme imzalanmadan önce alıcıya teslim eder.

Tohumluk üretim sözleşmeleri, Tohumculuk Kanunu ile Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanuna aykırı hükümler içeremez. Sözleşmeli tohumluk üretiminde tohumluk üreticileri ve tohumluk yetiştiricilerinin ilgili alt birliğe üye olmaları gerekir.

Bitkisel üretimle ilgili tarımsal üretim sözleşmeleri bir örneği aşağıya alınan Tarım ve Orman Bakanlığı'nın internet sitesinde (dipnotta linki verilen adreste) yer alan tip sözleşmelere uygun olarak yapılır ve taraflarca imza altına alınır.

BITKİSEL ÜRETİM ÖRNEK TİP SÖZLEŞMESİ¹

..... ÜRETİM SÖZLEŞMESİ (Bireysel)

Madde 1. Taraflara ilişkin bilgiler

1.1. Alıcının

- a) *Adı, soyadı/ticaret unvanı:*
- b) *T.C. kimlik no/Vergi kimlik no:*
- c) *Ticaret sicil no:*
- ç) *Telefon numarası:*
- d) *Bildirime esas elektronik posta adresi:*
- e) *Tebliğata esas adresi:*

1.2. Üreticinin

- a) *Adı,soyadı/ticaret unvanı:*
- b) *T.C. kimlik no/Vergi kimlik no:*
- c) *Ticaret sicil no:*

¹ Bitkisel üretimle ilgili diğer tip sözleşme örnekleri için

<https://www.tarimorman.gov.tr/BUGEM/Link/63/Bitkisel-Uretim-Tip-Sozlesmesi>

Ayrıca bütün tip sözleşme örneklerine <https://www.tarimorman.gov.tr/TRGM> adresinde yer alan "TİP SÖZLEŞMELER" başlığından da ulaşılabilir.

ç) Telefon numarası:

d) Bildirime esas elektronik posta adresi:

e) Tebligata esas adresi:

1.3. Taraflar, bu maddede belirtilen adreslerini tebligat adresi olarak kabul etmişlerdir. Adres değişiklikleri taraflara yazılı olarak tebliğ edilmedikçe en son bildirilen adrese yapılacak tebliğ ilgili tarafa yapılmış sayılır.

Madde 2. Sözleşme Konusu İşin Tanımı ve Kapsamı

2.1. İşin Adı: Sözleşmeli olarak üretilmesi ve alım işi.

2.2. Üretimin yapılacağı yer/yerler

2.2.1. Sözleşmeye konu ürünün üretimi Bakanlığın ilgili kayıt sisteminde kayıtlı aşağıda belirtilen alanlarda yapılacaktır.

Sıra No	İli ve İlçesi	Köy/Mahalle Adı	Ada/Parsel No	Sözleşme Kapsamında Kullanılacak Alan (da)
1				
2				
3				
		TOPLAM		

2.3. Üretim yöntemi

2.3.1. Sözleşmeye konu ürün yöntemiyle üretilecektir.

2.4. Üretim yılı

2.4.1. Sözleşmeye konu ürün üretim yılında/yıllarında üretilecektir.

2.5. Ürün miktarı

2.5.1. Sözleşme kapsamında üretilecek tahmini ürün miktarı (ton, kg, gram, adet vb.)

2.5.2. Üretici sözleşmeye konu yukarıda belirtilen asgari ve azami miktar arasındaki ürünü, yalnızca Alıcıya satmayı, Alıcı yukarıda belirtilen asgari ve azami miktar arasındaki ürünü almayı kabul ve taahhüt eder. Azami miktarın üzerindeki ürünün tasarrufu Üreticiye aittir.

2.6. Ürün Özellikleri

2.6.1. Teslim edilecek ürün aşağıdaki belirtilen özellikleri taşıyacaktır.

.....
.....

2.6.2. Teslim edilecek ürün, bu sözleşmede belirtilen üretim yeri/yerleri dışında başka bir yerde üretilmiş ürünlerle karıştırılamaz, ticarî değerini etkileyecek şekilde hatalı, hileli, bozuk, çürük, hastalıklı veya zararlı organizmalarla bulaşık olamaz.

Madde 3. Ürünün Alım Fiyatı

3.1. Sözleşme kapsamında üretilecek ürünün alım birim fiyatı TL/(kg, ton, adet, kasa, demet vb.)'dir. (Seçenek 1)

3.2. Sözleşme kapsamında üretilecek ürünün birim fiyatı teslim edileceği tarihte aşağıda belirtilen usulde belirlenecektir. (Seçenek 2)

.....
.....

Madde 4. Üretime İlişkin Yükümlülükler

4.1. Teknik Şartname

4.1.1. Bu sözleşmeye konu ürünün üretimi için teknik şartnameye ihtiyaç yoktur. (Seçenek 1)

4.1.2. Bu sözleşmeye konu ürün, sözleşmenin ekinde yer alan ürün teknik şartnamesine göre üretilecektir. (Seçenek 2)

4.2. Teknik Destek

4.2.1. Alıcı tarafından üreticiye teknik destek sağlanmayacaktır. (Seçenek 1)

4.2.2. Üretici, üretimin safhalarıyla ilgili yapması gereken teknik ve kültürel işlemleri Alıcı tarafından yetkilendirilmiş teknik danışman ya da tarım danışmanı kontrolünde yapacaktır. (Seçenek 2)

4.2.3. Teknik danışman/tarım danışmanı değişiklikleri teknik desteğin verileceği günden en az 1 (bir) gün önce Alıcı tarafından Üreticiye bildirilecektir.

4.2.4. Üretim sürecinde Alıcı tarafından görevlendirilen kişilerce verilen teknik destek kapsamındaki hizmetlerin maliyeti Alıcı tarafından karşılanacaktır.

4.3. Üretim Yeri Kontrolü

4.3.1. Alıcı ya da kontrole yetkili temsilcisi tarafından üretim yeri kontrolü yapılmayacaktır. (Seçenek 1)

4.3.2. Üretim yeri, üretimin belirli safhalarında bu maddede yer alan program dahilinde kontrolden önce Üreticinin bilgilendirilmesi kaydıyla, Alıcı veya kontrole yetkili temsilcisi tarafından kontrol edilecektir. (Seçenek 2)

Kontrol Programı

1. Kontrol aşamasında/ tarihinde

2. Kontrol aşamasında/ tarihinde

3. Kontrol aşamasında/ tarihinde

4.3.3. Üretim yeri kontrolüne yetkili temsilci değişikliği bilgileri kontrolden en az 1 (bir) gün önce Alıcı tarafından Üreticiye bildirilecektir.

4.3.4. Üretim sürecinde Alıcı tarafından görevlendirilen kişilerce verilen kontrol hizmetlerinin maliyeti Alıcı tarafından karşılanacaktır.

Madde 5. Sağlanacak Nakdi Avans

5.1. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye nakdi avans verilmeyecektir. (Seçenek 1)

5.2. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye TL nakdi avans tek seferde verilecektir. (Seçenek 2)

5.3. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye nakdi avans aşağıda belirtilen ödeme planına göre verilecektir. (Seçenek 3)

Nakdi Avans Ödeme Planı

1. Avans aşamasında/ tarihinde,TL

2. Avans aşamasında/ tarihinde,TL

3. Avans aşamasında/ tarihinde,TL

5.4. Nakdi avans ödemeleri, ödeme tutarı kadar borç senedi ve tutanak karşılığında yapılacaktır.

5.5. Alıcının bu sözleşme kapsamında vermesi gereken nakdi avansı sözleşmede belirtilen tarihlerde vermemesi halinde Üretici sözleşmeyi fesih hakkına sahiptir.

Madde 6. Sağlanacak Aynı Avanslar (Girdiler)

6.1. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye aynı avans (girdi) verilmeyecektir. (Seçenek 1)

6.2. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye aynı avans (girdi) verilecek olup aynı avansa ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır. (Seçenek 2)

Aynı Avans (Girdi) Adı	Miktarı	Birimi (Ton, Kg, Gram, Adet vb.)	Teslim Tarihi
... Tohumu/Fidesi/Fidanı			... / ... / 20..
... İlacı			... / ... / 20..
... Gübresi			... / ... / 20..
... Kasa			... / ... / 20..
... Sera naylonu			... / ... / 20..
.....			... / ... / 20..

6.2.1. Aynı avans, verildiği tarihteki fiyatları üzerinden düzenlenen borç senedi ve teslim/tesellüm tutanağı karşılığında verilecektir.

6.2.2. Piyasadan aynı nicelik ve nitelikte girdinin/girdilerin daha uygun fiyata temininin mümkün olması halinde Üretici söz konusu fiyattan girdiyi/girdileri kabul edip etmemekte serbesttir.

6.2.3. Alıcı tarafından üreticiye temin edilen bir girdinin uygun olmadığı tespit edilmesi halinde Üretici, istenilen kalitede girdiyi temin etmesi için Alıcıya bildirimde bulunur. Bu durumda Alıcı, girdiyi iş günü içerisinde temin etmek zorundadır. Yeniden temin edilen girdinin fiyatı Üreticiye borç olarak yansıtılmayacaktır.

6.2.4. Alıcının bu sözleşme kapsamında vermesi gereken girdileri sözleşmede belirtilen tarihlerde teslim etmemesi halinde Üretici sözleşmeyi fesih hakkına sahiptir.

6.2.5. Verilecek aynı avans (girdiler) üretimin yapılacağı yerin dışında kullanılamaz. Bu durumun tespiti hâlinde Alıcı sözleşmeyi fesih hakkına sahiptir.

Madde 7. Hasat, Alım Yeri ve Teslimat

7.1. Ürün hasadı taraflarca belirlenen.../.../20.. - .../.../20.. tarihleri arasındaseferde yapılacaktır.

7.2. Ürün hasadı tarafından yapılacaktır.

7.3. Üretici, hasat zamanının geldiğini hasada başlamadan önce Alıcı veya yetkilisine bildirecektir.

7.4. Hasat edilen ürünün alım/teslim yeri olup ürün, Alıcı tarafından ya da yetkilendirdiği kişi/kişiler/ilgili birim tarafından teslim alınacak, teslimat Üretici ya da yetkilendirdiği kişi/kişiler tarafından yapılacaktır.

7.5. Alıcının alımdan sorumlu kişi değişikliği ile Üreticinin teslimattan sorumlu kişi değişikliği alımdan/teslimattan en az 1 (bir) gün önce karşı tarafa bildirilecektir.

7.6. Alıcının alım yerine teslimatta hasat edilen ürünün yükleme işlemleri, nakliye işlemleri, boşaltma işlemleri tarafından sağlanacaktır.

7.7. Yükleme, nakliye, boşaltmayı da içeren teslim masrafları tarafından karşılanacaktır.

7.8. Alıcı, ürünün teslim alınmasından sonra masrafları kendisine ait olmak üzere ürünün tartımı, sınıflandırılması ve muayenesini ivedilikle/... (....) süre zarfında yapacaktır. Alıcının teslimattan sonra ürünü muayene etmemesi durumunda, tüm sorumluluk Alıcıya aittir.

7.9. Ürünün teslim alınmasıyla birlikte Alıcı/temsilcisi tarafından teslim alınan ürünün miktarının ve özelliklerinin yazılı olduğu teslim/tesellüm tutanağı 2 (iki) nüsha olarak düzenlenir, bir nüshası Üreticiye/temsilcisine verilir.

7.10. Alıcı, kendisinden kaynaklı gecikme nedeniyle bozulan ürünü almak ya da Üreticiye bedelini ödemekle yükümlüdür.

7.11. Hasat edilen ürünün dökme ya da ambalajlı olarak teslimine dair hususlar:

.....
.....

Madde 8. Hatalı Ürün

8.1. Üretim sonunda teslim edilecek/alınacak ürünün kimyasal özelliklerinin belirlenmesi için numune
..... esaslara göre alınır, Tarım ve Orman Bakanlığınca yetkilendirilmiş laboratuvarlarda analiz ettirilir. Masraflar analiz talebinde bulunan tarafça ödenir.

8.2. Analiz süreci tamamlanana kadar ürün alım süreci devam eder.

8.3. Yapılan analiz sonuçlarıyla üründe tespit edilen ve ürünün pazara sunulmasını engelleyen olumsuzluk durumlarında ilgili mevzuata göre işlem tesis edilecek, taraflar bu konuda gerekli hassasiyeti gösterecektir.

8.4. Hatalı üründen dolayı bu sözleşmenin 11'inci maddesinde belirtilen ceza koşulu uygulanmayacaktır.

8.5. Ürün hasadının tek seferde yapılmadığı durumlarda ilk teslim edilen ürün hatalı ise (erken ya da geç hasattan kaynaklanan hatalı ürün oluşumunda) diğer hasatta gelecek hatasız ürünler için sözleşmenin devam ettirilmesi esastır.

8.6. Hatalı ürünle ilgili taraflarca yapılacak itirazlar bu sözleşmenin 15'inci maddesindeki usulde çözülür.

8.7. Alıcı, teslim aldığı ve hatalı olduğu tespit edilen ürünle ilgili aşağıda yer alan üç seçenekten birini kabul edecektir.

8.7.1. Aşağıda yer alan fiyatlandırma esasları kapsamında hatalı ürünü alır.

Kriter	Hata Oranı (%)	Fiyatlandırma (%)

8.7.2. Hatalı ürünün, Üreticinin başka bir arazisinde üretilmiş bulunan hatasız ürünle değiştirilmesini ister.

8.7.3. Ürünün bozulmasına sebep olmayacak en kısa sürede Üreticiye iade eder ve sözleşmeyi fesih hakkını kullanır. Bu durumda, verilen nakdi avans ile aynı olarak sağlanan girdilerin teslim edildiği tarihte tutanakla kayıt altına alınmış fiyatları üzerinden bedeli Üretici tarafından iş günü içerisinde Alıcıya ödenir.

Madde 9. Fesih Koşulları ve Sözleşmenin Yürürlükten Kaldırılması

9.1. Taraflar sözleşmeyi karşılıklı uzlaşma ile feshedebilirler.

9.2. Alıcının nakdi ya da aynı avansı sözleşmede belirtilen tarihlerde vermemesi halinde Üretici sözleşmeyi fesih hakkına sahiptir.

9.3. Üreticinin almış olduğu aynı avansı üretimin yapılacağı yerin dışında kullandığının tespiti hâlinde Alıcı sözleşmeyi fesih hakkına sahiptir. Fesih hakkının kullanılması durumunda Üreticiye verilen nakdi avansın verildiği tarih ile sözleşmenin fesih edildiği tarihe kadar geçen süreye kadar cari faiz oranından, aynı olarak sağlanan girdilerin sözleşmenin fesih edildiği tarihteki fiyatları üzerinden hesaplanacak bedelleri Üretici tarafından iş günü içerisinde Alıcıya ödenecektir.

9.4. Bu sözleşmenin 8'nci maddesinde açıklandığı üzere, hatalı ürün teslimi halinde Alıcı sözleşmeyi fesih hakkına sahiptir.

9.5. Ürün teslimatının birden fazla seferde olduğu durumlarda teslimatın/ödemenin geciktirilmesinden kaynaklı fesih koşulları;

9.5.1. Alıcının ürünü teslim almayı en az gün ve/veya en az defa geciktirmesi, bu sözleşmenin 12'nci maddesindeki taksitli ödeme planını gün ve/veya en az defadan fazla aksatması durumlarında Üreticinin sözleşmeyi fesih hakkı doğar.

9.5.2. Üreticinin, ürünü en az defa uygun şekilde teslim etmemesi ve/veya teslimatı en az defadan fazla geciktirmesi durumlarında Alıcının sözleşmeyi fesih hakkı doğar.

9.6. Üreticinin bu sözleşme kapsamında ürettiği ürünü Alıcıya teslim etmeyerek üçüncü bir tarafa sattığının tespiti halinde Alıcının sözleşmeyi fesih hakkı doğar. Bu durumda bu sözleşmenin 11'inci maddesinde belirlenmiş bulunan ceza koşulu uygulanır.

9.7. Taraflardan birinin bu madde kapsamında yükümlülüklerini yerine getirmemesi ve sözleşmenin feshi durumunda ortaya çıkacak anlaşmazlıklar, bu sözleşmenin 15'inci maddesinde belirtilen usulde çözülür.

9.8. Feshedilen sözleşmeler taraflarca 15 (on beş) iş günü içerisinde Üreticinin kaydının bulunduğu il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne bildirilecektir.

Madde 10. Mücbir Sebeplerle Sözleşmenin Askıya Alınması veya Feshi

10.1. Bu sözleşme kapsamında tarafların mutabakatıyla kabul edilen mücbir sebepler; **savaş, ayaklanma, iç karışıklık, terör olayı, patlama, ulaşım veya iletişimin kesintiye uğraması, abluka, ambargo, grev, lokavt ve diğer işçi**

çatışmaları, isyan gibi hizmetlerin sınırlandırılması hâlleri, salgın hastalık, deprem, fırtına, kuraklık, yangın, sel veya diğer olumsuz hava koşulları gibi doğal afetler'dir.

10.1.1. Mücbir sebep olayının başlamasından sonra gün içerisinde etkilenen taraf, mücbir sebep olayını, başladığı tarihi, muhtemel veya potansiyel süresini ve mücbir sebep olayının sözleşme kapsamındaki yükümlülüklere etkisini ve kanıtlarıyla birlikte diğer tarafa bildirecektir.

10.1.2. Mücbir sebebin kalıcı olmadığı durumlarda sözleşmeli üretim sürecinin devam ettirilebilmesi için mücbir sebep durumunun devamı süresince bu sözleşmeden doğan yükümlülükler tarafların anlaşması ile askıya alınabilir.

10.1.3. Mücbir sebep nedeniyle askıya almanın her şartta mümkün olmaması durumunda diğer taraf sözleşmeyi feshedebilir.

10.1.4. Mücbir sebeplere bağlı olarak ürünün zarar gördüğünün tarım sigortaları havuzu eksper tarafından düzenlenecek rapor ile belgelendirilmesi gerekir.

10.1.5. Mücbir sebeplere bağlı olarak bu sözleşmenin feshi durumunda Üretici, almış olduğu nakdi avans ile aynı olarak sağlanan girdilerin teslim edildiği tarihteki fiyatları üzerinden bedelini iş günü içerisinde Alıcıya ödeyecektir.

10.2. Feshedilen sözleşmeler taraflarca 15 (on beş) iş günü içerisinde Üreticinin kaydının bulunduğu il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne bildirilecektir.

10.3. Üretici kaynaklı olmayan ve önlenemeyen kısmi zarar/zararlar durumunda tarım sigortaları havuzu eksper tarafından düzenlenecek rapora istinaden eksik ürün teslimi kabul edilecek ve ceza koşulu uygulanmayacaktır.

Madde 11. Ürünün Teslim Edilmemesi/Alınmaması

11.1. Bu sözleşmenin 10.1'inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler dışında bu sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından/satımından vazgeçen tarafça, karşı tarafa ödenmek üzere, alımından/satımından kaçınılan ürün miktarının bu sözleşmedeki bedelinin yüzde oranında² ceza koşulu belirlenmiştir.

11.2. Hasadı tek seferde yapılan ürünlerde hiç teslim/tesellüm yapılmayan durumlarda Alımdan/satımdan kaçınan taraf, hasat başlangıç tarihinden itibaren

² Tarım Kanunu'nun 13'üncü maddesinin (d) bendi gereği ceza koşulu; alımından/satımından kaçınılan ürün miktarının bu sözleşmedeki bedelinin **yüzde yirmisinden az ve yüzde ellisinden fazla** olamaz.

15 (on beş) iş günü içerisinde karşı tarafa ceza koşulu oranında ödeme yapmayı kabul ve taahhüt eder.

11.3. Hasadı birden fazla seferde yapılan ürünlerde alımdan/satımdan kaçınan taraf, ürünün yapılan son hasat tarihinden itibaren 15 (on beş) iş günü içerisinde karşı tarafa teslim/tesellüm edilmeyen ürün miktarı üzerinden ceza koşulu oranında ödeme yapmayı kabul ve taahhüt eder.

Madde 12. Ödemeye İlişkin Yükümlülükler ve Ödeme Planı

.....
.....

Madde 13. Sigorta

13.1. Bu sözleşmeye tabi ürüne/üretim varlıklarına sigorta yaptırılması zorunludur. Sigorta bedeli tarafından karşılanacaktır.

13.2. Bu sözleşmenin imzalandığı tarihte ürünün/üretim varlıklarının sigortası yaptırılmış ise bu sözleşmenin ekinde sigorta poliçesine yer verilir.

13.3. Ekiliş yapılan ürünün çıkışının gözlemlenmesinden sonra sigorta yapılan ürünlerde, sigorta poliçesi son ürün tesliminden sonra düzenlenen alım satım belgesi ile birlikte il/ilçe müdürlüğüne tarafından teslim edilecektir.

13.4. Sigortanın kapsamı ve şartları:

.....
.....

Madde 14. Gizlilik

14.1. Taraflar, sözleşmenin hüküm ve şartları ile sözleşmeye ek teşkil eden her türlü belgeyi ve özlük bilgilerini karşı tarafın izni olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşamaz.

Madde 15. Anlaşmazlık Durumu

15.1. Anlaşmazlık durumlarında çözümüne başvurulacak yetkili arabuluculuk bürosu; sözleşmeli üretim faaliyetinin yapıldığı yerdeki adliye arabuluculuk bürosu, adliye arabuluculuk bürosu kurulmayan yerlerde görevlendirilen sulh hukuk mahkemesi yazı işleri müdürlüğüdür. Arabulucu ile çözülemeyen anlaşmazlık durumlarında üretimin yapıldığı yerdeki mahkemeler ve icra daireleri yetkilidir.

15.2. Bu sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde sırasıyla 5488 sayılı Tarım Kanunu, Sözleşmeli Üretim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ve Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

Madde 16. Özel hükümler

.....
.....
.....

Madde 17. Yürürlük ve Sözleşmenin Geçerlilik Süresi

17.1. Bu sözleşmenin geçerlilik süresi; tarafların imzalaması ile başlar son ürün teslimatı ve mahsuplaşma yapıldıktan sonra ödemenin tamamlanması ile biter.

Madde 18. Sözleşmenin imzalanması

18.1. Bu sözleşme 18 (on sekiz) madde ve sayfadan ibaret olup ekleriyle birlikte tarafımızca tam olarak okunup anlaşıldıktan sonra her sayfası ıslak imza ile tek yıllık bitkilerde ekim veya dikimden önce, çok yıllık bitkilerde ürünün kendine özgü üretim sezonu başlangıcından önce imzalanmıştır.

18.2. Bu sözleşme 3 nüsha olarak tanzim edilmiş ve düzenlenen sözleşmenin bir nüshası Üreticide, bir nüshası Alıcıda bırakılmak kaydıyla, üçüncü nüshası tarafından sözleşmenin imzalanmasını müteakip 15 (on beş) iş günü içerisinde Üreticinin kaydının bulunduğu il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne teslim edilecektir.

18.3. Sözleşme özet bilgi formu (Ek.1) düzenlenmiş ve sözleşmeye eklenmiştir.

Ekler:

Ek.1 Sözleşme Özet Bilgi Formu 1 (bir) sayfa

Ek.2 (..) sayfa

Ek.3 (..) sayfa

ÜRETİCİ/ÜRETİCİ TEMSİLCİSİ

ALICI/ALICI TEMSİLCİSİ

Adı-Soyadı/Unvanı

Adı-Soyadı/Unvanı

.../.../2024

.../.../2024

İmza

İmza

2.3. Hayvansal Üretim Tip Sözleşmeleri

Hayvansal üretimde tarımsal üretim sözleşmelerinin çiğ sütte ürünün tesliminden önce, besicilik, kanatlı yetiştiriciliği ve arı ürünleri üretiminde üretim dönemi başlangıcından önce yapılması gerekmektedir.

Kuruluşuna Bakanlıkça izin verilen, merkez birliği düzeyinde örgütlenmesini tamamlamış ve merkez birliğine üye olan, hayvancılık faaliyeti yürüten tarımsal amaçlı örgütler, yetki aldığı üreticisi adına sözleşmeli hayvansal üretime ilişkin iş ve işlemleri yürütebilir.

Sözleşmeli besicilikte; sözleşme konusu, kasaplık hayvan veya koyun/keçi ile sığır karkasını kapsar, sözleşme süresi dört aydan az, iki yıldan fazla olamaz.

Sözleşmeli kanatlı hayvancılık ve arı ürünleri üretiminde; sözleşme süresi taraflarca belirlenir.

Sözleşmeli usulde çiğ süt alım satımında; sözleşme süresi altı aydan az, bir yıldan fazla olamaz.

Et ve Süt Kurumu'nun taraf olduğu sözleşmelerde sözleşme süresi Et ve Süt Kurumu tarafından belirlenir. Et ve Süt Kurumu'nun taraf olduğu sözleşmelerde cezai şart üreticiler için kanunda belirtilen yüzde yirmi alt sınırdan daha aşağı olabileceği gibi hiç cezai şart da öngörülmebilir.

Hayvansal üretimle ilgili tarımsal üretim sözleşmeleri bir örneği aşağıya alınan Tarım ve Orman Bakanlığı'nın internet sitesinde (dipnotta linki verilen adreste) yer alan tip sözleşmelere uygun olarak yapılır ve taraflarca imza altına alınır.

HAYVANSAL ÜRETİM TİP SÖZLEŞMESİ³

GÖVDE KARKAS ET ÜRETİM SÖZLEŞMESİ

Madde 1. Dayanak

Bu sözleşme, 15/09/2023 tarihli ve 32310 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sözleşmeli Üretim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik çerçevesinde hazırlanmıştır.

Madde 2. Sözleşmenin Tarafları

2.1. Bu sözleşme;⁴ (bundan sonra “Alıcı” olarak anılacaktır) ile⁵ (bundan sonra “üretici” olarak anılacaktır) arasında imzalanmıştır.

Madde 3. Taraflara ilişkin bilgiler

3.1. Alıcının

- a) Adı, soyadı/ticaret unvanı:
- b) T.C. Kimlik No:
- c) Vergi Kimlik No:
- ç) Ticaret Sicil No:
- d) Tebligata esas adresi:
- e) Telefon numarası:
- f) Bildirime esas elektronik posta adresi:
- g) Kep adresi:

3.2. Üreticinin

- a) Adı, soyadı/ticaret unvanı:⁶
- b) T.C. Kimlik No:

³ Hayvansal Üretimle ilgili diğer tip sözleşme örnekleri için <https://www.tarimorman.gov.tr/HAYGEM/Link/55/Hayvansal-Uretim-Tip-Sozlesmeleri>
Ayrıca bütün tip sözleşme örneklerine <https://www.tarimorman.gov.tr/TRGM> adresinde yer alan “TİP SÖZLEŞMELER” başlığından da ulaşılabilir.

⁴ Gerçek veya tüzel kişilik alıcı adı yazılacak

⁵ Gerçek veya tüzel kişilik, yetkili tarımsal amaçlı örgüt üretici adı olarak yazılacak

⁶ Gerçek veya tüzel kişilik, yetkili tarımsal amaçlı örgüt üretici adı olarak yazılacak

c) Vergi Kimlik No:

c) Ticaret Sicil No:

ç) Tebligata esas adresi:

d) Telefon numarası:

e) Bildirime esas elektronik posta adresi:

f) Kep adresi:

3.3. Sözleşmenin taraflarından birinin tarımsal amaçlı örgüt/üretici grubu olması durumunda; sözleşmeye konu ürünü üretmeyi kabul ve taahhüt eden üreticilere ait bilgilere liste halinde ekte yer verilir.

3.4. Tarımsal amaçlı örgüt, Alıcı ile mutabakat halinde üretici listesine yeni üreticiler ekleyebilir. Alıcının bilgisi dahilinde mücbir sebep hallerinde listeden üretici çıkarabilir. Sözleşmeye konu ürün miktarında değişiklik olması durumlarında güncel sözleşme 3 nüsha hazırlanır ve bir nüshası 15 iş günü içerisinde il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne teslim edilir.

3.5. Alıcı, bir üretici grubu ile çoklu sözleşme imzalayabilir. Bu sözleşme bireysel üretici sözleşmesi olarak değerlendirilir.

Madde 4. Her iki taraf 3'üncü maddede belirtilen adreslerini kanuni tebligat adresi olarak kabul etmişlerdir. Adres değişiklikleri taraflara yazılı olarak tebliğ edilmedikçe en son bildirilen adrese yapılacak tebliğ ilgili tarafa yapılmış sayılır. Tarımsal amaçlı örgüte yapılan tebligatlar sözleşmeye dahil olan tüm üyelerine yapılmış sayılır. Bu durumda tarımsal amaçlı örgüt yapılan tebligatı üyelerine ulaştırmakla mükelleftir.

Madde 5. Tanımlar

5.1. Sığır Karkası: Hayvanın kesimi yapıp kanı akıtıldıktan, baş ve ayakları ayrıldıktan, derisi yüzüldükten, böbrekleri ve böbrek yağları, üreme organları ve pelvis boşluğu yağları, salkım yağları, idrar kesesi ve bunların bağları, soluk borusu (trachea), yemek borusu (oesophagus) ve diğer iç organları çıkartıldıktan ve kuyruk, sakrum omuru ile birinci kuyruk omuru arasından kesildikten sonra elde edilen bütün haldeki gövdesidir.

5.1.1. Sıcak karkas ağırlığı (sıcak tartım): Hayvanın kesimi yapıldıktan sonraki 1 saat içinde ölçülen sıcak karkas ağırlığıdır.

5.1.2. Soğuk karkas ağırlığı (soğuk tartım): karkasın +4 c 'de 24 saat dinlendirilmesinden sonra ölçülen ağırlığıdır.

5.1.3. Fiyatlandırmaya konu karkas ağırlığı (sıcak tartım %2 fire düşürülerek): Karkas satışında fiyatlandırma yapılırken bu ağırlıktan %2 fire düşülerek fiyatlandırma yapılır.

5.1.4. Yağsız kesim: Böbrek ve böbrek yağları, pelvis yağları, vena jugularis etrafındaki yağlar, dış kabuk yağının yapışkanımsı bölümleri çıkarılarak

5.1.5. Yağlı kesim: Yukarıda sayılanlar çıkarılmadan

5.2. Koyun/Keçi Karkası: Küçükbaş hayvanların usulüne uygun olarak kesimi yapıp, kanı akıtıldıktan, baş ve ayaklarının ayrılıp, derisinin yüzülüp, böbrek hariç diğer iç organlarının çıkarılıp, üreme organları, idrar kesesi ve bunların bağları ve yağlı kuyruklu olanlarda kuyruğu alındıktan sonra elde edilen bütün haldeki gövdesini,

Madde 6. Sözleşme Konusu İşin Tanımı ve Kapsamı

6.1. İşin Adı: Sözleşmeli olarak⁷ üretilmesi ve alım işi.

6.2. Sözleşmeye konu karkasların elde edileceği canlı hayvanların; sayısı, ırkı, cinsi, kulak küpe numaraları ve buldukları hayvancılık işletme numaraları ekteki listede yer almaktadır.

6.3. Alıcı, Üretici tarafından bu sözleşme ve ekleri kapsamında madde 6.1.'de belirtilen ürünü satın almayı ve Üretici, bu sözleşme ve ekleri kapsamında üreteceği ürünü Alıcıya sa kabul eder ve taahhüt eder.

6.4. Üretim yeri

6.4.1. Sözleşmeye konu ürünün üretimi üreticinin ekteki listede belirtilen adresinde/adreslerinde bulunan, Bakanlığın ilgili kayıt sisteminde kayıtlı hayvancılık işletmesinde/işletmelerinde yapılacaktır.

6.5. Ürün miktarı

6.5.1. Sözleşmeye konu karkas et, kulak küpe numaraları ve buldukları işletme numaraları ekteki listede yer alan canlı⁸ baş⁹ hayvandan

⁷ Tüm gövde halindeki siğir, koyun veya keçi karkas eti ibarelerinden biri yazılacak

⁸ Hayvan sayısı yazılacak

⁹ Büyükbaş veya küçükbaş

üretilecektir. Üretilen karkas et miktarı kesim sonrası kesimhanede yapılacak tartım ile belirlenecektir.

6.5.2. Tarafların kabulü ile sözleşmeye konu hayvan sayısı artırılabilir. Yapılan değişiklik listeye eklenir.

Madde 7. Ürünün Teslim Tarihi, Teslim Yeri ve Nakliyat Ücreti

Sözleşmeye konu gövde karkas etler; ekte kulak küpesi ve sayısı belirtilen hayvanların¹⁰ tarihte/tarihlerde¹¹ kesimhanesinde kesimlerinin yapılıp kesimhane kantarında tartılması ile teslim edilecektir. Çiftlikten kesimhaneye nakliyat ücreti¹² aittir.

Madde 8. Karkasların Tartımında Uygulanacak yöntem ve Sunum Şekli

8.1. Sığır Karkasları

Sığırların kesiminde¹³ Metodu uygulanacaktır. Bu şekilde elde edilen karkasların ödemeye konu olacak nihai ağırlığı, sıcak karkas ağırlığından¹⁴ tespit edilecektir.

8.1.1. Tarafların bu konuda kendi arasında belirlediği kurallar

.....
.....

8.2. Koyun / Keçi Karkasları

Kesim sonrası elde edilen koyun ve keçi karkaslarının ödemeye konu olacak nihai ağırlığı sıcak karkas ağırlığından¹⁵ tespit edilecektir.

8.2.1. Tarafların bu konuda kendi arasında belirlediği kurallar

.....
.....

¹⁰ Karkas etin/etlerin tek seferde ya da parti parti teslim edileceği tarih ya da tarihler yazılır

¹¹ Hayvanların kesiminin yapılacağı kesimhane adı, adresi yazılır

¹² Alıcıya/üreticiye

¹³ Yağlı kesim veya yağsız kesim ibarelerinden biri yazılacak.

¹⁴ %2 fire düşürülerek/düşürülmeden

¹⁵ % oranında fire düşürülerek/düşürülmeden

Madde 9. Sağlanacak Ayni/Nakdi Avanslar

9.1. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye¹⁶ avans¹⁷

9.2. Alıcı tarafından Üreticiye teslim edilen girdiler temin edildiği güne ait fiyat ile avans olarak kabul edilir. Üretici söz konusu fiyattan girdiyi kabul edip etmemekte serbesttir. Tarımsal amaçlı örgütler, üyeleri veya ortakları adına sözleşme kapsamında nakit avans alması halinde, üretim faaliyeti ve miktarı göz önüne alınarak 5 (beş) iş günü içerisinde sözleşme yapan üyelerinin veya ortaklarının hesabına aktarır.

9.3. Alıcı tarafından Üreticiye üretimde kullanmak üzere;

.....¹⁸ ayni avans olarak .../.../20.. tarihinde verilmiştir/.../.../20.. tarihinde verilecektir. Verilen ayni avansların nakdi karşılığı¹⁹ TL olup borç senedine işlenmiştir/verileceği tarihteki fiyatları üzerinden borç senedine işlenecektir.

9.4. Alıcı tarafından Üreticiye, üretimde kullanılacak girdilerin temini için TL nakdi avans borç senedi karşılığında .../.../... tarihinde verilmiş/ .../.../... tarihinde verilecektir.

9.5. Borç senedi karşılığında verilen ayni/nakdi avanslar ürünün tesliminden sonra mahsuplaşarak Üreticinin alacağından düşülecektir.

9.6. Ayni avansın verildiği tarih itibarıyla değeri tarafların imzalayacağı tutanakla kayıt altına alınır.

Madde 10. Ürünün Alım Fiyatı

10.1. Elde edilecek karkas etlerin birim satış fiyatı²⁰ TL/Kg'dır. Kesim tarihinde/tarihlerinde karkasların tartımı sonrası kantarda belirlenen toplam karkas et ağırlığının (Madde 7-8'e göre belirlenen) birim satış fiyatı ile çarpılması sonucu elde edilen tutar alıcının üreticiye ödemesi gereken toplam ürün bedelidir.

¹⁶ Ayni, nakdi, ayni ve nakdi

¹⁷ Verilecektir veya verilmeyecektir.

¹⁸ Ayni avans olarak verilen ilaç, yem vb. şeyler yazılacak

¹⁹ Rakamla ve yazıyla belirtilecektir.

²⁰ Önceden belirlenmiş bir fiyat / kesim tarihindeki piyasa fiyatı / tarafların kabul edeceği bir usulde belirlenecek fiyat

Madde 11. Ödemeye İlişkin Yükümlülükler

11.1. Hayvanların kesimi farklı tarihlerde yapılıyor ise her teslimatta belirlenen ürün bedelinden, alıcı tarafından üreticiye verilen aynı ve nakdi avanslar düşülecek ve kalan tutar en geç²¹ gün içinde peşin veya taksit halinde üreticiye / üreticilere ödenecektir.

11.1.1. Taksitli Ödeme Planı;²²

.....

11.2. Hayvanların kesimi tek seferde yapılıyor ise toplam ürün bedelinden avanslar düşüldükten sonra kalan tutar,²³ ödenir. Banka kanalıyla yapılacak ödemeler üreticinin²⁴ No'lu banka hesabına ödenecektir.

11.2.1. Tarımsal amaçlı örgüt üyesi üreticilerin IBAN numaraları ekli listede yer almaktadır.

11.2.2. Taksitli Ödeme Planı;²⁵

.....

11.3. Kesimhanenin alacağı kesim hizmeti ücreti²⁶ aittir.

11.4. Kesim sonrası kesilen hayvanlardan elde edilen sakatatlar ve deri²⁷ aittir.

11.5. Ödeme / ödemelere ilişkin alım satım belgelerinin suretleri (fatura/müstahsil makbuzu vb.) düzenlendikten sonra 15 iş günü içinde ilgili il/ilçe tarım orman müdürlüğüne teslim edilir.

Madde 12. Tarımsal Amaçlı Örgüt Hizmet Bedeli Kesintisi

Yetkili tarımsal amaçlı örgüt tarafından yapılan satışlarda, satış bedellerinden yetkili birliğe %0,5 oranında birlik hizmet bedeli ödemesi yapılır. Bu oranın %0,025'i üye üretici, %0,025'i alıcı tarafından tarımsal amaçlı örgüte ödenir. Kesinti oranı bundan fazla olamaz.

²¹ Gün sayısı

²² Buraya ödeme planı ve uygulanacaksa faiz oranı yazılır.

²³ Malın tesliminde/tarih veya tarihlerde taksitle

²⁴ Tek bir üretici var ise üreticinin IBAN numarası/ üretici birliği aracılığıyla yapılmış sözleşme ise üyelerin IBAN numarasının yazılı olduğu ekli liste

²⁵ Buraya ödeme planı ve uygulanacaksa faiz oranı yazılır.

²⁶ Buraya alıcı/satıcı ibarelerinden biri yazılır

²⁷ Alıcıya/üreticiye

Madde 13. Teknik Destek

13.1. Üretim yeri, üretimin her safhasında alıcı veya alıcı tarafından tayin edilmiş yetkili tarafından kontrol edilebilecektir. Üretim sürecinde alıcı tarafından görevlendirilen kişilerce verilen teknik destek kapsamındaki hizmetlerin maliyeti alıcı tarafından karşılanır, hiçbir şekilde üreticiye yansıtılamaz.

Madde 14. Geçerlilik Süresi

14.1. İş bu sözleşme .../...../.....,/.../..... tarihleri arasında geçerlidir.

14.2. Sözleşmeye sonradan dâhil olan üye veya ortaklar, sözleşmenin tüm şartlarına uymakla yükümlü olup sözleşme ekinde yer alan üye veya ortak listesine eklenir.

14.3. Taraflar, sözleşmenin yürürlükte bulunduğu süre içerisinde ve sözleşme kapsamında üretilen ürünün tesliminde sözleşme şartları dışında başka bir şart ileri süremez.

Madde 15. Üretim Sürecinde ve Teslimde Karşılaşılacak Özel Durumlarda Alım Satıma İlişkin İzlenecek Yollar

15.1. Üretim başlangıcından teslimine kadar ki sürelerde hayvan/hayvanların bir kısmının acil kesime tabi tutulması halinde, durumun tarım sigortaları havuzu eksperleri veya il/ilçe tarım ve orman müdürlüğü tarafından raporla belgelendirilmesinden sonra alıcı bu durumdaki hayvanların karkasını alıp almamakta serbesttir.

15.2. Üretim başlangıcından teslimine kadar ki sürelerde hasta olan hayvan/hayvanların olması halinde; durumun tarım sigortaları havuzu eksperleri veya il/ilçe tarım ve orman müdürlüğü tarafından raporla belgelendirilmesinden sonra hastalığın zoonoz bir hastalık veya mecburi kesime ya da itlafa tabi hayvan hastalığı olmaması durumunda;

Seçenek 1. Tarafların karşılıklı kabul etmesi halinde hayvanların iyileşmesi beklenip, varsa karantina tedbirleri kaldırıldıktan ve hayvanlar kesim olgunluğuna ulaştıktan sonra kesime gönderilerek, teslimi yapılır.

Seçenek 2. Üreticinin hayvanların iyileşmesini beklemeden kesime göndermesi durumunda alıcı bu durumdaki hayvanların karkaslarını alıp almamakta serbesttir.

Seçenek 3. Alıcı hayvanların iyileşmesini beklemeden bu durumdaki hayvanların karkaslarının alımdan vazgeçebilir.

Seçenek 4. Tarafların kendi arasında belirlediği yöntem:

.....
.....

15.2.1. Numaralı seçenek uygulanacaktır.

15.3. Üretim başlangıcından teslimine kadar ki sürelerde hasta olan hayvan/hayvanların olması halinde; durumun tarım sigortaları havuzu eksperleri veya il/ilçe tarım ve orman müdürlüğü tarafından raporla belgelendirilmesinden sonra hastalığın zoonoz bir hastalık veya mecburi kesime tabi hayvan hastalığı olması durumunda alıcı bu hayvanlar için ödeme yapmaz. Bu hayvanların ilgili mevzuatlar dahilinde kesilmesi sonucu karkasın resmi veteriner hekim tarafından belirlenen yöntemle satışı sonrası elde edilecek gelir ve diğer tazminat hakları üreticiye aittir.

15.4. Teslim tarihinde zayıf, kaşektik ve kesim olgunluğuna gelmemiş hayvanlar için;

Seçenek 1. Tarafların karşılıklı kabul etmesi halinde hayvanların kesim olgunluğuna ulaştıktan sonra kesimi yapılır.

Seçenek 2. Üreticinin, hayvanları, kesim olgunluğuna gelmesini beklemeden kesime göndermesi durumunda alıcı bu durumdaki hayvanların karkasını alıp almamakta serbesttir.

Seçenek 3. Alıcı hayvanların kesim olgunluğuna gelmesini beklemeden bu durumdaki hayvanların karkasının alımdan vazgeçebilir.

Seçenek 4. Tarafların kendi arasında belirlediği yöntem:

.....
.....

15.4.1. Numaralı seçenek uygulanacaktır.

15.5. Hayvanların kesimi sonrası imhasına karar verilen karkaslar için; alıcıdan ücret talep edilemez.

15.6. Hayvanların kestirilmesi sonrası gövde karkasın bir kısmının imha edilmesine kararı verilmesi durumunda; Üretici imha edilen kısım için alıcıdan ücret talep edemez.

15.7. Hayvanların alıcı tarafından kestirilmesi sonrası, karkas muayenesinde tazminatlı bir hayvan hastalığı tespit edilmesi durumunda üretici, karkasları bu durumdaki hayvanlar için almış olduğu tutarı iade eder alacağı varsa iptal edilir. İlgili mevzuat hükümlerinin uygulanması sonucu, karkasın resmi veteriner hekim tarafından belirlenen yöntemle satışı sonrası elde edilecek gelir ve diğer tazminat hakları üreticiye aittir.

15.8. Burada yer almayan özel durumlar ve üretici ile alıcının kendilerinin ekleyeceği özel hususlar aşağıda belirtilmiştir

.....

.....

Madde 16. Fesih Koşulları, Vazgeçme ve Sözleşmenin Yürürlükten Kaldırılması

16.1. Taraflar, herhangi sebep belirtmeksizin sözleşmeyi karşılıklı olarak imzaladıkları bir belge ile feshedebilirler. Karşılıklı fesih durumunda, Üretici almış olduğu nakdi avans ile aynı olarak sağlanan girdilerin teslim edildiği tarihteki fiyatları üzerinden bedelini iş günü içerisinde Alıcıya öder.

16.2. Mücbir Sebeplerle Sözleşmenin Feshi

16.2.1. Bu sözleşme kapsamında tarafların mutabakatıyla kabul edilen mücbir sebepler savaş, ayaklanma, iç karışıklık, terör olayı, patlama, yangın, ulaşım veya iletişimin kesintiye uğraması gibi hizmetlerin sınırlanması hâlleri, abluka, ambargo, grev, lokavt ve diğer işçi çatışmaları, isyan, salgın hastalık, deprem, fırtına, kuraklık, yangın, sel veya diğer olumsuz hava koşulları gibi doğal afetlerdir.

16.2.2. Yukarıda belirtilen mücbir sebeplere bağlı olarak ürünün zarar gördüğünün tarım sigortaları havuzu eksperleri, il/ilçe tarım ve orman müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı konuyla ilgili araştırma enstitüsü/istasyonu veya üniversitelerin ürünle ilgili bölümlerinden alınacak rapor ile belgelendirilmesi şartıyla bu sözleşmenin feshi durumunda Üretici, almış olduğu nakdi avans ile aynı olarak sağlanan girdilerin teslim edildiği tarihteki fiyatları üzerinden bedelini iş günü içerisinde Alıcıya öder.

16.3. Feshedilen sözleşmeler ve fesih belgesi taraflarca 15 (on beş) iş günü içerisinde Üreticinin kaydının bulunduğu il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne bildirilir.

16.4. Üretici kaynaklı olmayan ve önlenemeyen hastalıklar vb. durumlar ile Madde 13'te belirtilen durumlarda tarım sigortaları havuzu eksperleri, il/ilçe tarım ve orman müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı konuyla ilgili araştırma enstitüsü/ istasyonu veya üniversitelerin ürünle ilgili bölümleri tarafından yerinde tutulacak hasar tespit raporuna istinaden eksik ürün teslimi kabul edilir ve mahsuplaşılır.

Madde 17. Cezai Şart

17.1. Bu sözleşmenin 14.2.1'inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler dışında bu sözleşme kapsamında üretilen ürünün satımından vazgeçen Üretici için, satımından kaçınılan ürün miktarının bu sözleşmedeki bedelinin yüzde²⁸ oranında ceza koşulu belirlenmiştir.

17.2. Bu sözleşmenin 14.2.1'inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler dışında bu sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından vazgeçen Alıcı için, alımından kaçınılan ürün miktarının bu sözleşmedeki bedelinin yüzde²⁹ oranında ceza koşulu belirlenmiştir.

Madde 18. Sigorta

18.1. Bu sözleşmeye tabi ürünü üreten üretim varlıklarına (canlı hayvan) sigorta yaptırılması zorunludur. Sigorta bedeli³⁰ tarafından karşılanacaktır.

18.2. Sigortanın kapsamı ve şartları:

.....
.....

Madde 19. Gizlilik

19.1. Taraflar, sözleşmenin hüküm ve şartları ile sözleşmeye ek teşkil eden her türlü belgeyi karşı tarafın izni olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşamaz.

²⁸ Buraya yazılacak oran, satımından kaçınılan ürün miktarının bu sözleşmedeki bedelinin yüzde yirmisinden az ve yüzde ellisinden fazla olamaz. Et ve Süt Kurumunun taraf olduğu sözleşmelerde ceza koşulu yüzde yirmiden daha az olarak belirlenebilir veya ceza koşuluna yer verilmeyebilir.

²⁹ Uygulanacak ceza oranı yazılacak

³⁰ Alıcı/üretici

19.2. *Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında taraflar özlük bilgilerini hiçbir şekilde hiç kimseye paylaşmayacaktır.*

Madde 20. Uyuşmazlıkların Çözümü

20.1. *Taraflar arasında anlaşmazlık ortaya çıkması durumunda üretimin yapıldığı yerdeki adliye arabuluculuk bürosuna, adliye arabuluculuk bürosu kurulmayan yerlerde ise görevlendirilen sulh hukuk mahkemesi yazı işleri müdürlüğüne başvurulur.*

20.2. *Arabulucu ile çözülemeyen anlaşmazlık durumlarında üretimin yapıldığı yerdeki Mahkemeler ve İcra Daireleri yetkilidir.*

Madde 21. Özel hükümler³¹

Madde 22. Yürürlük

22.1. *Bu sözleşme taraflarca imzalandığı tarihte yürürlüğe girer.*

Madde 23. Sözleşmenin imzalanması

23.1. *Bu sözleşme 23 maddeden ve sayfadan ibaret olup ekleriyle birlikte 3 nüsha olarak düzenlenerek, tarafımızca tam olarak okunup anlaşıldıktan sonra güvenli elektronik imza veya her sayfası ıslak imza ile .../.../20.. tarihinde imzalanmıştır.*

23.2. *Bu sözleşme 3 nüsha olarak tanzim edilmiş ve düzenlenen sözleşmenin bir nüshası Üreticide, bir nüshası Alıcıda bırakılmak kaydıyla, üçüncü nüshası sözleşmenin imzalanmasını müteakip 15 (on beş) iş günü içerisinde Üreticinin kaydının bulunduğu il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne teslim edilecektir.*

23.3. *Sözleşmede tarafların mutabakatı halinde değişiklik yapılabilir. Yapılan değişikliğe ilişkin belgeler en geç 15 (on beş) iş günü içerisinde il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne teslim edilir.*

23.4. *Bu sözleşme .../.../... tarihinde tarafımızdan imzalanarak yürürlüğe girmiştir.*

23.5. *Sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde 5488 sayılı Tarım Kanunu, Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ve Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanacaktır.*

³¹ Bu kısma ilgili ürün mevzuatı ile Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe aykırı olmamak kaydıyla taraflarca bu sözleşmeye özel hükümler ilave edilebilir.

Ekler:

Ek.1 Sözleşme Özet Formu (1 sayfa)

Ek.2 Sigorta Poliçesi ve Ekleri (..... sayfa)

Ek.3 Tarımsal Amaçlı Örgüt Üye/Ortak Listesi (..... sayfa) Ek.4 Tarafların İmza Sirküleri ve/veya Yetki Belgeleri (..... sayfa)

Ek.5 Ayni Avans Fiyat Tutanağı (..... sayfa)

Ek.6 Üyelere Ait IBAN Numaralarının Bulunduğu Liste (..... sayfa)

Ek.7 (..... sayfa)

ÜRETİCİ

ALICI

Adı-Soyadı/Unvanı

Adı-Soyadı/Unvanı

İmza

İmza

2.4. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Tip Sözleşmeleri

Su ürünleri yetiştiriciliğinde kullanılacak yumurta, yavru ya da büyütme amacıyla kullanılan canlı materyallerin sözleşmede istenilen ağırlığa ulaşmasından en az 3 ay önce, imzalanması esastır.

Üretici, Bakanlıktan onaylı su ürünleri yetiştiricilik belgesine sahip olmalıdır. Sözleşmeye konu ürün, yetiştiricilik belgesine sahip olunan üretim tesisinde yetiştirilmek zorundadır. Üretici, Bakanlıktan onaylı yetiştiricilik belgesinde yer alan türlerde ve toplam proje kapasitesi kadar sözleşmeli üretim gerçekleştirebilir.

Su ürünleri yetiştiriciliği ile ilgili tarımsal üretim sözleşmeleri örneği aşağıya alınan Tarım ve Orman Bakanlığı'nın internet sitesinde dipnotta linki verilen adreste de yer alan tip sözleşmeye uygun olarak yapılır ve taraflarca imza altına alınır.

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ SÖZLEŞMESİ³²

SÖZLEŞMELİ³³ ÜRETİM SÖZLEŞMESİ

(Bu Sözleşme, her bir tür için ayrı ayrı düzenlenir. Farklı türler tek sözleşmede birleştirilemez.)

Madde 1. Dayanak

Bu sözleşme, 5488 Sayılı Tarım Kanunu, 15/9/2023 tarihli ve 32310 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sözleşmeli Üretim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Madde 2. Sözleşmenin Tarafları

2.1. Bu sözleşme;³⁴ (bundan sonra “Alıcı” olarak anılacaktır) ile³⁵ (bundan sonra “Üretici” olarak anılacaktır) arasında 3 nüsha olarak Bakanlık tip sözleşmesine uygun olarak hazırlanmış ve imzalanmıştır. Tarafların/taraflardan birinin tüzel kişilik olması durumunda sözleşmeyi imzalayanlara ait imza sirküleri ve/veya yetki belgeleri bu sözleşmenin Ek.1’inde yer almaktadır.

Madde 3. Taraflara İlişkin Bilgiler³⁶

3.1. Alıcının

a) Adı, soyadı/Ticaret unvanı:

b) T.C. Kimlik No:

c) Vergi Kimlik No:

ç) Ticaret Sicil No:

d) Tebligata esas adresi:

³² <https://www.tarimorman.gov.tr/BSGM/Link/55/Sozlesmeli-Uretim>

Ayrıca bütün tip sözleşme örneklerine <https://www.tarimorman.gov.tr/TRGM> adresinde yer alan “TİP SÖZLEŞMELER” başlığından da ulaşılabilir.

³³ Sözleşme kapsamında üretilecek su ürünlerinin adı yazılacaktır.

³⁴ Alıcı firmanın unvanı/gerçek kişi ise adı soyadı yazılacaktır.

³⁵ Üretimi yapan yetiştiricinin adı soyadı/tüzel kişilik ise unvanı/tarımsal amaçlı örgütün tüzel kişilik unvanı yazılacaktır.

³⁶ Taraflar bu sözleşmenin Ek.2’sinde yer alan sözleşme özet bilgi formunu bu sözleşmede yer alan bilgilere uygun olarak dolduracaklardır. Bakanlık il/ilçe tarım ve orman müdürlüğü tarafından uyumsuzluk tespiti halinde kendilerine yapılacak bildirimden itibaren 7 (yeddi) iş günü içerisinde sözleşme özet bilgi formunu güncelleyip teslim edeceklerdir.

e) Telefon numarası:

f) Bildirime esas elektronik posta adresi:

g) Kep adresi:

3.2. Üreticinin³⁷

a) Adı, soyadı/Ticaret unvanı:

b) T.C. Kimlik No:

c) Vergi Kimlik No:

ç) Ticaret Sicil No:

d) Tebligata esas adresi:

e) Telefon numarası:

f) Bildirime esas elektronik posta adresi:

g) Yetiştiricilik Belge Numarası/Numaraları:

ğ) Kep adresi:

3.3. Taraflar, bu maddede belirtilen adreslerini tebligat adresi olarak kabul etmişlerdir. Adres değişiklikleri taraflara yazılı olarak tebliğ edilmedikçe en son bildirilen adrese yapılacak tebliğ ilgili tarafa yapılmış sayılır. Üretici örgütüne yapılan tebligatlar sözleşmeye dâhil olan tüm üyelerine yapılmış sayılır. Bu durumda tarımsal amaçlı örgüt yapılan tebligatı en geç 7 (yedi) iş günü içerisinde üyelerine bildirmekle yükümlüdür.

Madde 4. Sözleşme Konusu İşin Tanımı ve Kapsamı

4.1. İşin Adı: Sözleşmeli olarak³⁸ üretilmesi ve alım işi.

4.2. Üretim Yeri/Yerleri

4.2.1. Sözleşmeye konu ürünün üretimi, Bakanlığın ilgili kayıt sisteminde kayıtlı ve bu sözleşmenin Ek.4'ünde belirtilen yetiştiricilik tesislerinde yapılacaktır.

³⁷ Üreticinin, tarımsal amaçlı örgüt olması ya da Alıcının, tarımsal amaçlı örgüt üyesi olmayan bir Üretici grubu ile çoklu sözleşme imzalaması durumunda; sözleşmeye konu ürünü üretmeyi kabul ve taahhüt eden üreticilere ait bilgilere liste halinde bu sözleşmenin Ek.3'ünde yer verilir.

³⁸ Sözleşme kapsamında üretilecek ürünün tür adı yazılır.

4.3. Üretim Yöntemi

4.3.1. Bu Sözleşmeye konu ürün³⁹ yöntemiyle üretilecektir.

4.4. Üretim Yılı

4.4.1. Sözleşmeye konu ürün üretim yılında üretilecektir.⁴⁰

4.5. Ürün Miktarı

4.5.1. Üretici, Bakanlıktan onaylı yetiştiricilik belgesinde/belgelerinde yer alan proje kapasitesi/ kapasiteleri kadar, yetiştiricilik belgesinde/belgelerinde Fıllı kapasite olması durumunda ise fıllı kapasite/kapasiteleri kadar ürün için sözleşme yapar.

4.5.2. Üreticinin birden fazla türün yetiştiriciliğini yapması durumunda, üretim yılındaki ürün deseninde yer alan türlerin üretim miktarı/miktarları kadar sözleşme yapar.

4.5.3. Sözleşme kapsamında üretilecek ürünün miktarı (ton/kg/gr/adet,vb)⁴¹ olacaktır.

4.5.4. Üretici, sözleşmeye konu yukarıda belirtilen miktardaki ürününü, yalnızca Alıcıya satmayı, Alıcı yukarıda belirtilen miktardaki ürününü almayı kabul ve taahhüt eder.

4.5.5. Yetiştiricilik tesisinin projesine uygun olmak kaydıyla, Üretici, sözleşmeye konu miktardaki ürünü Alıcıya teslim ettikten sonra sözleşme miktarının üzerinde ürettiği ürünü anlaşmaları halinde Alıcıya satabileceği gibi bu sözleşmeye taraf olmayan 3. gerçek/tüzel kişilere de satabilecektir.

4.6. Ürün Özellikleri

4.6.1. Teslim edilecek ürün, bu sözleşmede belirtilen yetiştiricilik tesisi/tesisleri dışında başka bir tesiste üretilmiş ürünlerle karıştırılmaz, ticarî değerini etkileyecek şekilde hatalı, hileli, bozuk, hastalıklı veya zararlı organizmalarla bulaşık olamaz.

³⁹ Entansif / Yarı entansif / Extansif vb yetiştiricilik yöntemlerinde biri yazılır.

⁴⁰ Ürün hasadının gerçekleştirileceği yıl yazılır.

⁴¹ Rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

4.6.2. Diğer özellikler:⁴²

.....
.....

Madde 5. Ürünün Alım Fiyatı

5.1. Sözleşme kapsamında üretilecek ürünün alım fiyatı konusunda taraflar aşağıda belirtilen SEÇENEK (.....)⁴³ üzerinde anlaşmıştır.

SEÇENEK 1

5.1.1. Bu sözleşme kapsamında Üretici tarafından Alıcıya teslim edilmek üzere üretilen ürünün birim fiyatıTL/ (ton/kg/gr/adet,vb) ⁴⁴ dır.

SEÇENEK 2

5.1.2. Bu sözleşme kapsamında Üretici tarafından Alıcıya teslim edilmek üzere üretilen ürünün birim fiyatı; teslim edileceği tarihte aynı emsaldeki ürünün toptancı hali/ ticaret borsası / Oda / Birlik,⁴⁵ satış yerindeki ürün satış fiyatı üzerinden ödeme yapılacaktır.

SEÇENEK 3

5.1.3. Bu sözleşme kapsamında Üretici tarafından Alıcıya teslim edilmek üzere üretilen ürünün birim fiyatı teslim edileceği tarihte aşağıda belirtilen usulde belirlenecektir.⁴⁶

.....
.....

Madde 6. Üretim İlişkin Yükümlülükler

6.1. Sözleşme kapsamında üretilecek ürünün üretimine ilişkin taraflar aşağıda belirtilen SEÇENEK (.....)⁴⁷ üzerinde anlaşmıştır.

⁴² Üretim sonunda teslim edilecek/alınacak ürüne ilişkin ürün özellikleri (büyüklük, ağırlık, vb) ile bu özelliklerin sağlanmasına ilişkin hükümler buraya yazılacaktır.

⁴³ Taraflarca anlaşılan seçeneğin numarası rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

⁴⁴ Rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

⁴⁵ Toptancı hali, Ticaret borsası, Oda, Birlik vb. adı yazılacaktır.

⁴⁶ Ürünün teslim edildiği tarihte, ürün fiyatının belirleme usulü/yöntemi yazılacaktır.

⁴⁷ Taraflarca anlaşılan seçeneğin numarası rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

SEÇENEK 1

6.1.1 Bu sözleşmeye konu ürünün üretimi için teknik şartnameye ihtiyaç yoktur.

SEÇENEK 2

6.1.2 Bu sözleşmeye konu ürün bu sözleşmenin Ek.5'inde yer alan ürün teknik şartnamesine göre üretilecektir.

Madde 7. Teknik Destek

7.1. Sözleşmeli üretim kapsamında, Alıcı tarafından Üreticiye teknik destek sağlanıp sağlanmayacağı konusunda taraflar aşağıda belirtilen SEÇENEK (.....)⁴⁸ üzerinde anlaşmıştır.

SEÇENEK 1

7.1.1. Alıcı tarafından üreticiye teknik destek sağlanmayacaktır.

SEÇENEK 2

7.1.2. Üretici, üretimin safhalarıyla ilgili yapması gereken teknik ve kültürel işlemleri Alıcı tarafından yetkilendirilmiş teknik danışman ya da tarım danışmanı kontrolünde yapacaktır. Teknik danışman/tarım danışmanı bilgileri bu sözleşmenin Ek.6'sında yer almaktadır.

7.1.2.1. Teknik danışman/tarım danışmanı değişiklikleri teknik desteğin verileceği günden en az 1 (bir) gün önce Alıcı tarafından Üreticiye bildirilecektir.

7.1.2.2. Üretim sürecinde Alıcı tarafından görevlendirilen kişilerce verilen teknik destek kapsamındaki hizmetlerin maliyeti Alıcı tarafından karşılanır, hiçbir şekilde Üreticiye yansıtılamaz.

Madde 8. Üretim Yeri Kontrolü

8.1. Sözleşmeli üretim kapsamında, Alıcı ya da temsilcisi tarafından yetiştiricilik tesisi kontrolü yapılıp yapılmayacağı konusunda taraflar aşağıda belirtilen SEÇENEK (.....)⁴⁹ üzerinde anlaşmıştır.

SEÇENEK 1

8.1.1. Alıcı ya da kontrole yetkili temsilcisi tarafından yetiştiricilik tesisi kontrolü yapılmayacaktır.

⁴⁸ Taraflarca anlaşılan seçeneğin numarası rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

⁴⁹ Taraflarca anlaşılan seçeneğin numarası rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

SEÇENEK 2

8.1.2. Yetiştiricilik tesisi, yetiştiricilik faaliyetinin belirli safhalarında bu maddede yer alan program dahilinde kontrolden önce Üreticinin bilgilendirilmesi kaydıyla, Alıcı veya kontrole yetkili temsilcisi tarafından kontrol edilecektir. Üretim yeri kontrolüne yetkili temsilci bilgileri bu sözleşmenin Ek.6'sında yer almaktadır.

Kontrol Programı

1. Kontrol aşamasında/ tarihinde
2. Kontrol aşamasında/ tarihinde
3. Kontrol aşamasında/ tarihinde

8.1.2.1. Üretim yeri kontrolüne yetkili temsilci değişikliği bilgileri kontrolden en az 1 (bir) gün önce Alıcı tarafından Üreticiye bildirilir.

8.1.2.2. Üretim sürecinde Alıcı tarafından görevlendirilen kişilerce verilen kontrol hizmetlerinin maliyeti Alıcı tarafından karşılanır, hiçbir şekilde Üreticiye yansıtılamaz.

Madde 9. Sağlanacak Nakdi/Ayni Avanslar ve Mahsuplaşma

9.1. Sağlanacak Nakdi Avanslar

Sözleşme kapsamında sağlanacak nakdi avanslar konusunda taraflar aşağıda belirtilen SEÇENEK (.....) üzerinde anlaşmıştır.⁵⁰

SEÇENEK 1

9.1.1. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye nakdi avans verilmeyecektir.

SEÇENEK 2

9.1.2. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye nakdi avans tek seferde verilecektir.

9.1.2.1. Alıcı tarafından Üreticiye, üretimde kullanılacak girdilerin temini için⁵¹ TL nakdi avans borç senedi ve bu sözleşmenin Ek.7'sinde yer alan tutanak karşılığında verilecektir. Tutanak üç nüsha düzenlenir, taraflarca/ temsilcilerince imzalanır ve birer nüsha olarak taraflarca muhafaza edilir.

⁵⁰ Taraflarca anlaşılan seçeneğin numarası rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

⁵¹ Rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

SEÇENEK 3

9.1.3. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye nakdi avans aşağıda belirtilen ödeme planına göre verilecektir.

Nakdi Avans Ödeme Planı

1. Avans aşamasında/ tarihinde
2. Avans aşamasında/ tarihinde
3. Avans aşamasında/ tarihinde
4. Avans aşamasında/ tarihinde

9.1.3.1. Her bir avans ödemesi, ödeme tutarı kadar borç senedi ve bu sözleşmenin Ek.7'sinde yer alan tutanak karşılığında verilecektir. Tutanak iki nüsha düzenlenir, taraflarca/temsilcilerince imzalanır ve birer nüsha olarak taraflarca muhafaza edilir.

9.1.4. Tarımsal amaçlı örgüt, üyeleri veya ortakları adına bu sözleşme kapsamında nakdi avans alması halinde, üretim faaliyeti ve miktarı göz önüne alınarak 5 (beş) iş günü içerisinde sözleşme yapan üyelerinin veya ortaklarının hesabına aktaracaktır.

9.2. Sağlanacak Aynı Avanslar

Sözleşme kapsamında sağlanacak aynı avans (girdi temini) konusunda taraflar aşağıda belirtilen SEÇENEK (.....) üzerinde anlaşmıştır.⁵²

SEÇENEK 1

9.2.1. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye aynı avans verilmeyecektir.

SEÇENEK 2

9.2.2. Bu sözleşme kapsamında Üreticiye aynı avans verilecek olup aynı avansa ilişkin bilgiler bu sözleşmenin Ek.8'inde yer almaktadır.

9.2.2.1. Alıcı tarafından Üreticiye teslim edilen aynı avanslar (girdiler) tarafların imzalayacağı tutanak karşılığında teslim edilir, verildiği tarihteki fiyatlar üzerinden borç senedine ve bu sözleşmenin Ek.8'inde yer alan tutanağa işlenir.

⁵² Taraflarca anlaşılan seçeneğin numarası rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

Tutanak üç nüsha düzenlenir, taraflarca/temsilcilerince imzalanır ve birer nüsha olarak taraflarca muhafaza edilir.

9.2.2.2. Üretici söz konusu fiyattan aynı avansı (girdiyi) kabul edip etmemekte serbesttir.

9.2.2.3. Alıcı tarafından üreticiye temin edilen bir girdinin uygun olmadığı tespit edilmesi halinde Üretici, istenilen kalitede girdiyi temin etmesi için Alıcıya bildirimde bulunur. Bu durumda Alıcı, girdiyi⁵³ iş günü içerisinde temin etmek zorundadır. Temin edilen girdinin fiyatı Üreticiye borç olarak yansıtılmaz.

9.3. Mahsuplaşma

9.3.1. Borç senedi karşılığında verilen aynı/nakdi avanslar ürünün tesliminden sonra mahsuplaşarak Üreticinin alacağından düşülecektir.

9.3.2. Verilen/verilecek nakdi avans veya sağlanan aynı avans (girdiler) üretimin yapılacağı yerin dışında kullanılamaz. Bu durumun tespiti hâlinde Alıcı sözleşmeyi fesih hakkına sahiptir. Fesih hakkının kullanılması durumunda Üreticiye verilen nakdi avansın verildiği tarih ile sözleşmenin fesih edildiği tarihe kadar geçen süreye kadar cari faiz oranından, aynı olarak sağlanan girdilerin sözleşmenin fesih edildiği tarihteki fiyatları üzerinden hesaplanacak bedelleri Üretici tarafından⁵⁴ iş günü içerisinde Alıcıya ödenecektir.

Madde 10. Hasat, Alım Yeri ve Teslimat

10.1. Ürün hasadı .../.../20.. - .../.../20.. tarihleri arasında⁵⁵ yapılacaktır.

10.2. Ürün hasadı⁵⁶ tarafından yapılacaktır.

10.3 Hasadın Üretici tarafından yapılacak olması halinde, hasada başlamadan önce Alıcı veya yetkilisinin/danışmanının bilgilendirilmesi esastır.

10.4 Hasadın Alıcı tarafından yapılacak olması halinde, hasat zamanının geldiği Üretici tarafından Alıcıya bildirilir. Ürünün kalite kaybına uğramaması, bozulmaması açısından Alıcı tarafından hasadın geciktirilmemesi esastır.

⁵³ Rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

⁵⁴ Rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

⁵⁵ "tek seferde" ya da "birden fazla seferde" olduğu yazılacaktır.

⁵⁶ Üretici ya da Alıcı tarafından yapılacağı yazılacaktır.

10.5. Hasat edilen ürünün alım/teslim yeri⁵⁷ olup ürün, Alıcı tarafından ya da yetkilendirdiği kişi/kişiler/ilgili birim tarafından teslim alınacak, teslimat Üretici ya da yetkilendirdiği kişi/kişiler tarafından yapılacaktır.

10.6. Alıcı tarafından, alım yapacak yetkili kişi değişikliği ile Üretici tarafından teslimata yetkili kişi değişikliğinin alımdan/teslimattan en az 1 (bir) gün önce karşı tarafa bildirilmesi zorunludur.

10.7. Alıcının alım yerine teslimatta hasat edilen ürünün yükleme işlemleri⁵⁸, nakliye işlemleri⁵⁹, boşaltma işlemleri⁶⁰ tarafından sağlanacaktır.

10.8. Yükleme, nakliye, boşaltmayı da içeren teslim masrafları⁶¹ tarafından karşılanacaktır.

10.9. Alıcı, ürünün teslim alınmasından sonra masrafları kendisine ait olmak üzere ürünün tartımı, sınıflandırılması ve muayenesini ivedilikle/..... süre⁶² zarfında yapacaktır. Alıcının teslimattan sonra ürünü muayene etmemesi durumunda, tüm sorumluluk Alıcıya aittir.

10.10. Ürünün teslim alınmasıyla birlikte Alıcı/temsilcisi tarafından 2 (iki) nüsha olarak teslim alınan ürünün miktarının ve özelliklerinin yazılı olduğu teslim/tesellüm makbuzu Ek.9 düzenlenir, bir nüshası Üreticiye/temsilcisine verilir.

10.11. Alıcı, kendisinden kaynaklı gecikme nedeniyle bozulan ürünü almak ya da Üreticiye bedelini ödemekle yükümlüdür.

Madde 11. Hatalı Ürün⁶³

11.1. Üretim sonunda teslim edilecek/alınacak ürünün fiziksel özelliklerinin⁶⁴ sözleşmede belirtilen şartları sağlama durumuna göre bu maddenin 4"üncü fıkrasına göre ürün alımı gerçekleştirilir.

⁵⁷ "Üretim yerinde Alıcıya teslimat" ya da "Alıcının alım yerine teslimat" yazılacaktır.

⁵⁸ Alıcı ya da Üretici yazılacaktır.

⁵⁹ Alıcı ya da Üretici yazılacaktır.

⁶⁰ Alıcı ya da Üretici yazılacaktır.

⁶¹ Alıcı tarafından/ Üretici tarafından/Ortaklaşa seçeneklerinden biri yazılacaktır.

⁶² Saat ya da gün sayısı yazılacaktır.

⁶³ Hatalı ürün; üreticinin yapması gereken tüm kültürel uygulamaları yapmasına rağmen sözleşme kapsamında istenen özelliklere sahip olmayan, ancak yurt içinde ve/veya yurt dışında pazarlanması mümkün ve ederi olan üründür.

⁶⁴ Üretim sonunda teslim edilecek/alınacak ürüne ilişkin büyüklük, ağırlık, şekil bozukluğu, hastalık veya zararlılarla bulaşıklık, farklı ürünlerle karışıklık vb. gibi hususlar.

11.2. Üretim sonunda teslim edilecek/alınacak ürünün kimyasal özelliklerinin belirlenmesi için numune esaslara göre alınır, Tarım ve Orman Bakanlığınca yetkilendirilmiş laboratuvarlarda analiz ettirilir. Masraflar analiz talebinde bulunan tarafça ödenir.

11.3. Analiz süreci tamamlanana kadar ürün alım süreci devam eder.

11.4. Alıcı, teslim aldığı ve hatalı olduğu tespit edilen ürünle ilgili aşağıda yer alan seçeneklerden (.....)⁶⁵ birini kabul eder.

SEÇENEK 1

11.4.1. Bu sözleşmenin 5'nci maddesinde belirlenmiş bulunan fiyatlandırma esasları ve aşağıda yer alan kriterler kapsamında hatalı ürün alır.

Kriter	Hata Oranı (%)	Fiyatlandırma

SEÇENEK 2

11.4.2. Hatalı ürünün, Üreticinin başka bir yetiştiricilik tesisinde üretilmiş bulunan hatasız ürünle değiştirilmesini ister.

SEÇENEK 3

11.4.3. Ürünün bozulmasına sebep olmayacak en kısa sürede Üreticiye iade eder ve sözleşmeyi fesih hakkını kullanır.

11.5. Alıcının hatalı ürün nedeniyle sözleşmeyi fesih hakkını kullanması durumunda verilen nakdi avans ile aynı olarak sağlanan girdilerin teslim edildiği tarihte tutanakla kayıt altına alınmış fiyatları üzerinden bedeli Üretici tarafından⁶⁶ iş günü içerisinde Alıcıya ödenir.

11.6. Hatalı üründen dolayı bu sözleşmenin 14'üncü maddesinde belirtilen ceza koşulu uygulanmayacaktır.

11.7. Ürün hasadının tek seferde yapılmadığı durumlarda (erken ya da geç hasattan kaynaklanan hatalı ürün oluşumunda) diğer hasatta gelecek hatasız ürünler için sözleşmenin devam ettirilmesi esastır.

⁶⁵ Taraflarca anlaşılan seçeneğin numarası rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

⁶⁶ Rakam ve yazı ile belirtilecektir.

11.8. Yapılan analiz sonuçlarıyla üründe tespit edilen ve ürünün pazara sunulmasını engelleyen olumsuzluk durumlarında ilgili mevzuata göre işlem tesis edilecek, taraflar bu konuda gerekli hassasiyeti gösterecektir.

11.9. Hatalı ürünle ilgili taraflarca yapılacak itirazlar bu sözleşmenin 18'inci maddesinde belirtilen usulde çözümlür.

Madde 12. Fesih Koşulları, Vazgeçme ve Sözleşmenin Yürürlükten Kaldırılması

12.1 Herhangi bir sebep belirtmeksizin, taraflar sözleşmeyi karşılıklı uzlaşa ile feshedebilirler.

12.2. Bu sözleşmenin 11'inci maddesinde açıklandığı üzere, hatalı ürün teslimi halinde Alıcı sözleşmeyi fesih hakkına sahiptir.

12.3. Ürün teslimatının birden fazla seferde olduğu durumlarda;

12.3.1. Alıcının teslim almayı en az (.....)⁶⁷ gün en az (.....)⁶⁸ kez geciktirmesi, bu sözleşmenin 15.2 maddesindeki taksitli ödeme planını (.....)⁶⁹ ve/veya en az (.....)⁷⁰ defadan fazla aksatması durumlarında Üreticinin sözleşmeyi fesih hakkı doğar.

12.3.2. Üreticinin, ürünü en az (.....)⁷¹ uygun şekilde teslim etmemesi veya teslimatı en az (.....)⁷² defadan fazla geciktirmesi durumlarında Alıcının sözleşmeyi fesih hakkı doğar.

12.4. Üreticinin bu sözleşme kapsamında ürettiği ürünü Alıcıya eksik teslim etmesi ve başka bir Alıcıya pazarlamak üzere anlaşma yapması durumunda Alıcının sözleşmeyi fesih hakkı doğar.

Madde 13. Mücbir Sebeplerle Sözleşmenin Askıya Alınması veya Feshi

13.1. Bu sözleşme kapsamında tarafların mutabakatıyla kabul edilen mücbir sebepler savaş, ayaklanma, iç karışıklık, terör olayı, patlama, ulaşım veya iletişimin

⁶⁷ Rakam ve yazı ile belirtilecektir.

⁶⁸ Rakam ve yazı ile belirtilecektir.

⁶⁹ Rakam ve yazı ile belirtilecektir.

⁷⁰ Rakam ve yazı ile belirtilecektir.

⁷¹ Rakam ve yazı ile belirtilecektir.

⁷² Rakam ve yazı ile belirtilecektir.

kesintiye uğraması, abluka, ambargo, grev, lokavt ve diğer işçi çatışmaları, isyan gibi hizmetlerin sınırlanması hâlleri, salgın hastalık, depresyon, fırtına, kuraklık, yangın, sel veya diğer olumsuz hava koşulları gibi doğal afetlerdir.

13.1.1. Mücbir sebep olayının başlamasından sonra⁷³ süre ile etkilenen taraf, mücbir sebep olayını, başladığı tarihi, muhtemel veya potansiyel süresini ve mücbir sebep olayının sözleşme kapsamındaki yükümlülükler etkileneceği ve kanıtlarıyla birlikte diğer tarafa bildirecektir.

13.1.2. Mücbir sebebin kalıcı olmadığı durumlarda sözleşmeli üretim sürecinin devam ettirilebilmesi için mücbir sebep durumunun devamı süresince bu sözleşmeden doğan yükümlülükler tarafların anlaşması ile askıya alınabilir.

13.1.3 Mücbir sebep nedeniyle askıya alınan her şartta mümkün olmaması durumunda diğer taraf sözleşmeyi feshedebilir.

13.1.4. Mücbir sebeplere bağlı olarak ürünün zarar gördüğünün sigorta eksperleri tarafından düzenlenecek rapor ile belgelendirilmesi gerekir.

13.1.5. Mücbir sebeplere bağlı olarak bu sözleşmenin feshi durumunda Üretici, almış olduğu nakdi avans ile aynı olarak sağlanan girdilerin teslim edildiği tarihteki fiyatları üzerinden bedelini⁷⁴ iş günü içerisinde Alıcıya öder.

13.2. Feshedilen sözleşmeler taraflarca 15 (on beş) iş günü içerisinde Üreticinin kaydının bulunduğu il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne bildirilir.

13.3. Üretici kaynaklı olmayan ve önlenemeyen kısmi zarar/zararlar durumunda sigorta eksperleri tarafından düzenlenecek rapora istinaden eksik ürün teslimi kabul edilir ve mahsuplaşılır.

Madde 14. Ürünün Teslim Edilmemesi/Alınmaması

14.1. Bu sözleşmenin 13.1'inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler dışında bu sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından/satımından vazgeçen tarafça, karşı tarafa ödenmek üzere, alımından/satımından kaçınılan ürün miktarının bu sözleşmedeki bedelinin yüzde⁷⁵ oranında ceza koşulu belirlenmiştir.

⁷³ Saat ya da gün sayısı yazılacaktır.

⁷⁴ Rakamla ve yazıyla yazılacaktır.

⁷⁵ Buraya yazılacak oran, alımından/satımından kaçınılan ürün miktarının bu sözleşmedeki bedelinin **yüzde yirmisinden az ve yüzde ellisinden fazla** olamaz.

14.2. Hasadı tek seferde yapılan ürünlerde hiç teslim/tesellüm yapılmayan durumlarda Alımdan/satımdan kaçınan taraf, hasat başlangıç tarihinden itibaren 15 (on beş) iş günü içerisinde karşı tarafa ceza koşulu oranında ödeme yapmayı kabul ve taahhüt eder.

14.3. Hasadı birden fazla seferde yapılan ürünlerde alımdan/satımdan kaçınan taraf, ürünün yapılan son hasat tarihinden itibaren 15 (on beş) iş günü içerisinde karşı tarafa teslim/tesellüm edilmeyen ürün miktarı üzerinden ceza koşulu oranında ödeme yapmayı kabul ve taahhüt eder.

Madde 15. Ödemeye İlişkin Yükümlülükler

15.1. Üretilen ürünün tamamı Alıcıya teslim edildikten sonra (teslimatın tek seferde yapılmadığı durumlarda ilk teslimatla birlikte) belirlenen ürün bedelinden, Alıcı tarafından Üreticiye verilen aynı ve nakdi avanslar düşülecek ve kalan tutar en geç⁷⁶ iş günü içerisinde peşin veya taksitler halinde Üreticiye nakit ödenecektir/TR İBAN numarasına gönderilecektir.

15.2. Taksitli Ödeme Planı;⁷⁷

.....
.....

Madde 16. Sigorta

16.1. Bu sözleşmeye tabi ürüne/üretim varlıklarına sigorta yaptırılması zorunludur. Sigorta bedeli⁷⁸ karşılanacaktır.

16.2. Bu sözleşmenin imzalandığı tarihte ürünün/üretim varlıklarının sigortası yapılmış ise bu sözleşmenin Ek.10'unda sigorta poliçesi yer alır.

16.3. Sigorta, sözleşme imzalandıktan sonra yaptırılabilir. Bu durumda, sigorta, sözleşme imzalandığı tarihten itibaren 15 (onbeş) iş günü içerisinde yaptırılarak il/ilçe müdürlüğüne⁷⁹ tarafından teslim edilecektir.

⁷⁶ Rakamla ve yazıyla belirtilecektir.

⁷⁷ Buraya taksitli ödeme planı ve uygulanacaksa faiz oranı yazılır.

⁷⁸ Buraya "Üretici tarafından"/"Alıcı tarafından"/"Ortaklaşa" seçeneklerinden biri yazılacaktır.

⁷⁹ Buraya "Alıcı" ya da "Üretici" yazılacaktır.

16.4. Sigortanın kapsamı ve şartları:⁸⁰

Madde 17. Gizlilik

17.1. Taraflar, sözleşmenin hüküm ve şartları ile sözleşmeye ek teşkil eden her türlü belgeyi karşı tarafın izni olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşamaz.

17.2. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında taraflar özlük bilgilerini hiçbir şekilde hiç kimseye paylaşmayacaktır.

Madde 18. Anlaşmazlık Durumu

18.1. Anlaşmazlık durumlarında çözümüne başvurulacak yetkili arabuluculuk bürosu; sözleşmeli üretim faaliyetinin yapıldığı yerdeki adliye arabuluculuk bürosu, adliye arabuluculuk bürosu kurulmayan yerlerde görevlendirilen sulh hukuk mahkemesi yazı işleri müdürlüğüdür. Arabulucu ile çözülemeyen anlaşmazlık durumlarında üretimin yapıldığı yerdeki mahkemeler ve icra daireleri yetkilidir.⁸¹

18.2. Bu sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde sırasıyla 5488 sayılı Tarım Kanunu, Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları hakkında Yönetmelik ve Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

Madde 19. Özel hükümler^{82,83}

⁸⁰ Sigortalanacak tehlikeler ile isteğe bağlı olarak ek riskleri kapsayan sigorta paketleri tarafların mutabakatıyla belirlenip "Sigortanın kapsamı ve şartları" bölümüne yazılacaktır.

⁸¹ Taraflar arasında anlaşmazlık ortaya çıkması durumunda, tarımsal üretim sözleşmesinden doğan hukuk uyuşmazlıklarının arabuluculuk yoluyla çözümlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenleyen "Tarımsal Üretim Sözleşmesinden Doğan Hukuk Uyuşmazlıklarına İlişkin Arabuluculuk Yönetmeliği" kapsamında sözleşmeli üretim konusunda uzmanlık eğitimi almış olan arabulucuya başvurulması şarttır. Arabulucuya başvurulmaması halinde anlaşmazlığın çözümü için dava açılmaz.

⁸² Tarafların mutabakatıyla, ilgili ürün mevzuatı ile Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe aykırı olmamak kaydıyla bu sözleşmeye özel hükümler ilave edilebilir.

⁸³ Tarımsal amaçlı örgüt, üyeleri adına sözleşme imzalamak için genel kurulda yetki alır. Genel Kurulda hizmet bedelinin ne kadar olacağı belirlenir ve alınacak hizmet bedeli tutarı sözleşme özel hükümlerine yazılır.

Madde 20. Yürürlük ve Sözleşmenin Geçerlilik Süresi

20.1. Sözleşmenin geçerlilik süresi tarafların imzalaması ile başlar son ürün teslimatı ve mahsuplaşma yapıldıktan sonra ödemenin tamamlanması ile biter.

20.2. Taraflar, sözleşmenin yürürlükte bulunduğu süre içerisinde ve sözleşme kapsamında üretilen ürünün tesliminde sözleşme şartları dışında başka bir şart ileri süremez.

Madde 21. Sözleşmenin İmzalanması

21.1. Bu sözleşme 21 (Yirmi bir) madde⁸⁴ sayfadan ibaret olup ekleriyle birlikte tarafımızca tam olarak okunup anlaşıldıktan sonra güvenli elektronik imza veya her sayfası ıslak imza ile su ürünleri yetiştiriciliğinde kullanılacak yumurta, yavru yada büyütme amacıyla kullanılan canlı materyallerin sözleşmede istenilen ağırlığa ulaşmadan en az 3 ay önce ... /.../20.. tarihinde imzalanmıştır.

21.2. Bu sözleşme 3 nüsha olarak tanzim edilmiş ve düzenlenen sözleşmenin bir nüshası Üreticide, bir nüshası Alıcıda bırakılmak kaydıyla, üçüncü nüshası⁸⁵ tarafından sözleşmenin imzalanmasını müteakip 15 (on beş) iş günü içerisinde Üreticinin kaydının bulunduğu il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne teslim edilecektir.

21.3. Sözleşmede tarafların mutabakatı halinde değişiklik yapılabilir. Yapılan değişikliğe ilişkin belgeler⁸⁶ tarafından en geç 15 (on beş) iş günü içerisinde il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne teslim edilecektir.

21.4. Sözleşmeli üretim sürecinin tamamlandığının ilişkin olarak alım satım belgesi (fatura/müstahsil makbuzu)⁸⁷ tarafından belgenin düzenlendiği tarih itibariyle 15 (on beş) iş günü içerisinde il/ilçe tarım ve orman müdürlüğüne teslim edilecektir.

⁸⁴ Rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

⁸⁵ Buraya "Alıcı" ya da "Üretici" yazılacaktır.

⁸⁶ Buraya "Alıcı" ya da "Üretici" yazılacaktır.

⁸⁷ "Alıcı", "Üretici" ya da "Tarımsal Amaçlı Örgüt" yazılacaktır.

EKLER:

Bu Sözleşme kapsamında istenilen, Alıcı/Üretici tarafından talep edilen ve taraflarca düzenlenen belgelere ilişkin liste aşağıda belirtilmiştir.

Ek.1- İmza Sirküleri ve/veya Yetki Belgeleri (..... sayfa⁸⁸)

Ek.2- Sözleşme Özet Bilgi Formu (..... sayfa⁵⁶)

Ek.3- Tarımsal Amaçlı Örgüt/Üretici Grubu Üye Listesi (..... sayfa⁵⁶)

Ek.4- Üretimin Yapılacağı Yetiştiricilik İşletme Bilgileri (..... sayfa⁵⁶)

Ek.5- Ürün Teknik Şartnamesi (..... sayfa⁵⁶)

Ek.6-Teknik /Tarım Danışmanı/ Üretim Yeri Kontrolüne Yetkili Temsilci Bilgileri (..... sayfa⁵⁶)

Ek.7- Nakdi avans teslim/tesellüm tutanağı (..... sayfa⁵⁶)

Ek.8- Aynı Avans (Girdi) Teslim/Tesellüm Tutanağı (..... sayfa⁵⁶)

Ek.9- Ürün teslim/tesellüm tutanağı (..... sayfa⁵⁵)

Ek.10- Sigorta Poliçesi (..... sayfa⁵⁵)

Ek.11- Diğer Belgeler (..... sayfa⁵⁶)

ÜRETİCİ

ALICI

Adı-Soyadı/Unvanı

Adı-Soyadı/Unvanı

İmza

İmza

2.5. Şeker Pancarı ve Tütün Üretiminde Tarımsal Üretim Sözleşmeleri

Şeker pancarı üretiminin sözleşmeli olarak yapılması zorunludur. Sözleşmeli şeker pancarı üretimi Şeker Kanunu, Şeker ve Hammaddeleri Yönetmeliği ve ilgili mevzuat kapsamında yürütülür.

Tütün üretimi, alımı ve satımı; Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuat hükümleri kapsamında yürütülür.

⁸⁸ Rakamla ve yazı ile belirtilecektir.

3. TARIMSAL ÜRETİM SÖZLEŞMELERİNİN SONUÇLARI

Tarımsal üretimin sözleşmeli olarak yapılmasının taraflar açısından oldukça önemli sonuçları bulunmaktadır. En önemli sonuçları şu şekilde açıklanabilir;

- Üretim sürecinde alıcı tarafından görevlendirilen kişilerce verilen teknik destek kapsamındaki hizmetlerin maliyeti alıcı tarafından karşılanır, hiçbir şekilde üreticiye yansıtılmaz,
- Alıcı tarafından üreticiye teslim edilen girdiler temin edildiği güne ait fiyat ile avans olarak kabul edilir. Üretici söz konusu fiyattan girdiyi kabul edip etmemekte serbesttir,
- Taraflar, sözleşmenin yürürlükte bulunduğu süre içerisinde ve sözleşme kapsamında üretilen ürünün tesliminde sözleşme şartları dışında başka bir şart ileri süremez,
- Tarımsal üretim sözleşmelerinde belirtilen mücbir sebepler haricinde sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından veya satımından vazgeçen üretici ya da alıcılar için sözleşmede ceza koşulu belirlenir. Ceza koşulu, alımından ya da satımından kaçınılan ürün miktarının sözleşmedeki bedelinin yüzde yirmisinden az ve yüzde ellisinden fazla olamaz. Et ve Süt Kurumu'nun taraf olduğu sözleşmelerde üretici için ceza koşulu yüzde yirmilik alt sınırdan daha az olarak belirlenebilir veya ceza koşuluna yer verilmeyebilir.

3.1. Tarımsal Üretim Sözleşmesinin Feshi

Herhangi bir sebep belirtmeksizin, taraflar sözleşmeyi karşılıklı uzlaşılı ile feshedebilirler. Feshedilen sözleşmeler taraflarca on beş iş günü içerisinde il/ilçe müdürlüğüne bildirilir.

Tarımsal üretim sözleşmelerinde sayılan mücbir sebepler haricinde sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından veya satımından vazgeçen üretici ya da alıcılar için alımından ya da satımından kaçınılan ürün miktarının sözleşmedeki bedelinin yüzde yirmisinden az ve yüzde ellisinden fazla olmamak üzere ceza koşulu belirlenir.

Ancak Et ve Süt Kurumu'nun (ESK) taraf olduğu sözleşmelerde üreticinin lehine olarak üreticinin malını satmaması durumu için ceza koşulu yüzde yirmi alt sınırdan daha düşük belirlenebileceği gibi üretici için hiç ceza koşulu da belirlenmeyebilir.

3.2. Sözleşmeli Üretimde Ortaya Çıkabilecek Uyuşmazlıklar

Tüm sözleşmelerde olduğu gibi sözleşmeli üretimde de taraflar arasında çeşitli uyuşmazlıklar çıkması olağandır. En sık karşılaşılan uyuşmazlıklar; üreticinin sözleşme konusu ürünü alıcıya satmaktan vazgeçmesi ya da benzer şekilde alıcının ürünü almaktan vazgeçmesi ya da teslim edilen ürünü çeşitli sebeplerle (düşük kalite ve benzeri) kabul etmemesi halidir. Bu ve benzer durumlar için sözleşmeli üretime dair mevzuatta sözleşmenin tüm taraflarını koruyan özel hükümler düzenlenmiştir.

Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan davalarda arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. Yani davanın görülebilmesi için öncelikle arabulucuya başvurulmuş ve anlaşma sağlanamamış olması ön şarttır.

BÖLÜM II

SÖZLEŞMELİ TARIM UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK

1. SÖZLEŞMELİ ÜRETİMDEN KAYNAKLANAN UYUŞMAZLIKLARDA ARABULUCULUK

1.1. Arabuluculuk

Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu çerçevesinde arabuluculuk, mesleğe özgü sistemli teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların çözüm üretmediklerinin ortaya çıkması hâlinde çözüm önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarı olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemidir.

Görüleceği üzere arabuluculuk haklıyı ve haksızı ayırmaya dayalı bir yargılama veya hakemlik faaliyeti değildir.

Tarafların kendi rızaları doğrultusunda birbirleri ile iletişim kurup müzakere yaparak anlaşmalarını kolaylaştırarak birlikte bir çözüme ulaşmalarına yardımcı olan bir sistemdir.

Arabuluculuk, sonucu tarafların belirlediği bir sistem olmakla birlikte süreç sonunda birlikte imza altına alınan kararlar taraflar açısından bağlayıcıdır. Yani anlaşma sağlanmışsa anlaşma hükümleri mahkeme kararı gibi hüküm doğurur.

1.2. Arabulucu

Arabuluculuk faaliyetini yürüten ve Adalet Bakanlığınca tutulan arabulucular siciline kaydedilmiş bulunan kişilere arabulucu denilmektedir. Hukuk fakültesi mezunu, mesleğinde beş yıl deneyimi olan kişiler, açılan arabuluculuk eğitimini tamamlayıp Adalet Bakanlığınca yapılan merkezi sınavı da geçerek arabulucu olabilmektedirler. Bu şekilde arabulucu olmaya hak kazananlar Adalet Bakanlığınca tutulan arabulucular siciline kaydedilirler.

Bazı arabuluculuk konularını sadece o alanda eğitim almış arabulucular yürütebilmektedir. Mesela iş hukukundan kaynaklı uyuşmazlıklarda arabuluculuk görevi bu alanda arabuluculuk eğitimi almış kişilerce yürütülebilmektedir. Aynı şekilde **sözleşmeli üretim konusunda uzmanlık eğitimi almış olan arabulucular varsa bu konudaki arabuluculuk faaliyetini ancak onlar yürütebilmektedir. Bu eğitimi alanların bulunmaması halinde ise diğer arabulucular da görüşmeleri yürütebilirler.**

1.3. Dava Şartı Arabuluculuk

Normalde arabuluculuğa elverişli herhangi bir konuda taraflar aralarındaki uyuşmazlığın çözümü için arabulucuya başvurup başvurmamakta serbesttirler. Yani isterlerse önce arabuluculuk yolunu denerler çözüme ulaşamazlarsa sonra dava yoluna giderler, isterlerse de arabuluculuk yoluna hiç gitmeden doğrudan dava yoluna gidebilirler.

Ancak, ticari uyuşmazlıklar, iş uyuşmazlıkları ve kira uyuşmazlıkları gibi bazı uyuşmazlıklarda arabuluculuk müessesesine başvuru kanuni düzenlemelerle DAVA ŞARTI haline getirilmiştir.

Yani yargının yükünün hafifletilmesi, yargılama giderlerinin azaltılması, uyuşmazlıkların kısa sürede çözülmesine yardımcı olunması, taraflar arasındaki dostluk ve alışverişin devamı gibi gerekçelerle arabuluculuk yoluna başvurulmadan dava yoluna gidilmesinin önü kapatılmıştır.

Dolayısıyla özel kanunlarda arabulucuya başvurulmuş olması bazı uyuşmazlıklar için dava şartı olarak kabul edilmiş ise davacı, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorundadır. Bu zorunluluğa uyulmaması hâlinde mahkemece davacıya, son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulması gerektiği, aksi takdirde davanın usulden reddedileceği ihtarını içeren davetiye gönderilir. İhtarın gereği yerine getirilmez ise dava dilekçesi karşı tarafa tebliğe çıkarılmaksızın davanın usulden reddine karar verilir.

Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması hâlinde herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilir.

Tarım Kanununa 23/3/2023 tarihli ve 7442 sayılı kanunla eklenen hükümlerle tarımsal üretim sözleşmesinden kaynaklı uyuşmazlıklarda da arabuluculuk yöntemi DAVA ŞARTI haline getirilmiştir.

Yani tarımsal üretim sözleşmesinden kaynaklı uyuşmazlıkların çözümünde arabuluculuğa başvurulmadan dava açılırsa, işin esasına girilmeden mahkemece dava reddedilecektir.

1.4. Arabuluculuğun Avantajları

Arabuluculuk yolu ile yargılama sürecinden daha kısa sürede (en fazla 3 hafta) çözüme ulaşma imkânı olacaktır.

Yargılama ve avukatlık giderleri düşünüldüğünde arabuluculuk yolu taraflar için çok daha az masraflı olacaktır.

Mesela 250.000 TL değerli bir uyuşmazlıkta arabuluculuk ücreti 14.500 TL civarında iken (bu miktar aksi bir anlaşma yoksa iki taraf arasında paylaşılarak eşit olarak ödeniyor) dava masrafı 51.400 TL civarında olmakta üstelik kaybeden tarafa yüklenmektedir.

Arabuluculukta, yargılamada olduğu gibi haklı haksız ayrımı yapılmayıp taraflar özgür iradeleriyle kendileri anlaşmaya vardıklarından taraflar çözümden memnun kalacak, ileriye dönük ilişkileri sekteye uğramayacak ve ekonomik ilişkileri devam edecektir.

1.5. Arabuluculuğun Temel İlkeleri

Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbesttirler.

Taraflar, gerek arabulucuya başvururken gerekse tüm süreç boyunca eşit haklara sahiptirler.

Arabuluculuk sürecinin en önemli ve temel ilkesi tüm sürecin tam bir irade serbestisine dayanmasıdır. Taraflar süreç boyunca herhangi bir gerekçe sunmadan süreci sonlandırabilirler.

Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça arabulucu, arabuluculuk faaliyeti çerçevesinde kendisine sunulan veya diğer bir şekilde elde ettiği bilgi ve belgeler ile diğer kayıtları gizli tutmakla yükümlüdür. Gizliliğe ilişkin bu yükümlülük taraflar ve arabuluculuk görüşmelerine katılan kişiler için de geçerlidir. Yargılamada ise alenilik ilkesi geçerli olduğundan yargılamaya konu hususlar herkes tarafından öğrenilebilir.

Arabulucu, taraflar ve görüşmelere katılan üçüncü kişiler arabuluculuk görüşmelerinde ileri sürülen teklifleri, önerileri, beyan ve belgeleri açılacak bir davada kullanamaz ve delil olarak ileri süremezler.

1.6. Arabulucunun Görev ve Yetkileri

Arabuluculuk sürecinin yönetimi ve ilerlemesi arabulucunun görev ve sorumluluğu altındadır. Arabulucu, arabuluculuk faaliyetinin başında, tarafları arabuluculuğun esasları, sürecin nasıl işleyeceği ve sonuçları hakkında gerektiği gibi aydınlatmakla yükümlüdür.

Arabulucu, görevini özenle, tarafsız bir biçimde ve şahsen yerine getirir. Arabulucu olarak görevlendirilen kimse, tarafsızlığından şüphe edilmesini gerektirecek önemli bir durum varsa (bir tarafla akraba olmak, iş ilişkisi bulunmak gibi) bu konuda tarafları bilgilendirir. Bu bilgilendirmeye rağmen taraflar birlikte arabulucunun görevi yürütmesini isterlerse arabulucu bu görevi üstlenebilir yahut üstlenmiş olduğu görevi sürdürebilir. Arabulucu, tarafların her biri ile ayrı ayrı veya birlikte görüşebilir ve iletişim kurabilir. Arabulucu, taraflar arasında eşitliği gözetmekle yükümlüdür. Arabulucu, bu sıfatla görev yaptığı uyuşmazlıkla ilgili olarak açılan davada, daha sonra taraflardan birinin avukatı olarak görev üstlenemez.

Tarafların çözüm geliştiremediği durumlarda arabulucu çözüm önerilerinde bulunabilir.

Arabulucu, arabuluculuk sürecine ilişkin olarak belirli kişiler için aracılık yapma veya belirli kişileri tavsiye etmenin karşılığı olarak ücret alamaz.

1.7. Arabuluculukta Uygulanacak Mevzuat

Tarımsal üretim sözleşmesi kaynaklı uyuşmazlıkların çözümünde;

- Tarım Kanununun 13'üncü maddesindeki arabuluculuk hükümleri,
- Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu,
- Tarımsal Üretim Sözleşmesinden Doğan Hukuk Uyuşmazlıklarına İlişkin Arabuluculuk Yönetmeliği
- Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği uygulanacaktır.

2. ARABULUCULUK SÜRECİ

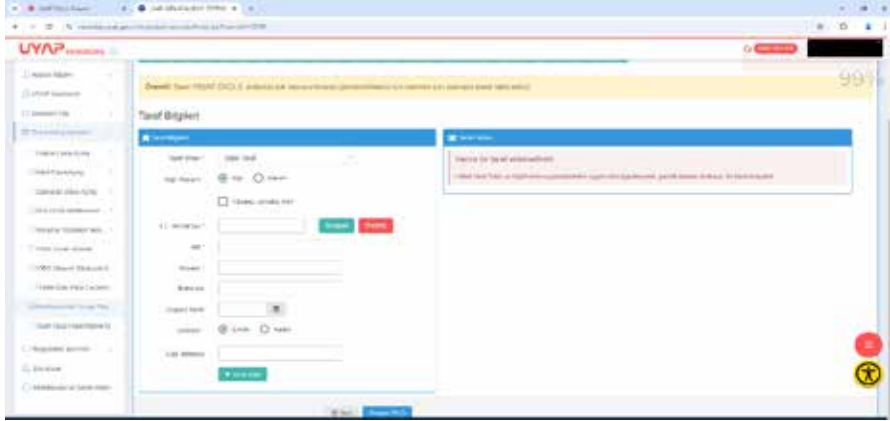
2.1. Arabulucuya Başvuru

Arabulucuya başvuru, **dilekçe** ile veya **Arabuluculuk bürosunda bulunan matbu formlar** doldurularak ya da **“UYAP Vatandaş Portal”dan e-Devlet şifresiyle girilerek** yapılabilir.

ARABULUCULUĞA BAŞVURU FORMU ÖRNEĞİ

ARABULUCULUK BAŞVURU FORMU	
BAŞVURU TARİHİ	: 27/08/2024
BAŞVURU SAHİBİ BİLGİLERİ	
-Gerçek Kişi İçin	
Adı Soyadı	:
TC Kimlik No	:
Adres ve Cep (Zorunlu)	:
Vekili	:
Baro Sicil Numarası	:
Cep Telefonu (Zorunlu)	:
KARŞI TARAF BİLGİLERİ	
-Kurum İçin	
Kurum Adı	:
Vergi/Mersis/Detsis No	:
Adres ve Cep (Zorunlu)	:
Vekili	:
Baro Sicil Numarası	:
İletişim (Cep-Zorunlu)	:
BAŞVURU BİLGİLERİ	
Dosya Türü	: Tarımsal üretim sözleşmesinden kaynaklanan
Uyuşmazlık Türü	: Tarımsal üretim sözleşmesinden kaynaklanan alacaklar
Başka bir usul kararlaştırılmadıkça arabulucunun ihtiyari başvurularda taraflarca seçileceğini, dava şartı başvurularında iki tarafın da ortak arabulucuda anlaşmaları halinde arabulucu seçilebileceğini bildiğimi, başvuru konusuna ilişkin yukarıda belirttiğim tüm bilgileri doğru ve eksiksiz olarak doldurduğumu, işbu başvurunun işleme konulmasını arz ve talep ederim.	
Başvurucu	
Adı Soyadı	
İmza	

UYAP VATANDAŞ PORTAL BAŞVURU SAYFASI

Arabulucuya başvuru dava dilekçesi hazırlayarak dava açmak gibi sıkı usul kurallarına tabi olmadığından **basit ve zahmetsizdir**.

Dava açarken şekle ve usul kurallarına uymanız gerektiği gibi davanızın lehinize sonuçlanabilmesi için haklı olduğunuzu ispata yarar hukuki ve maddi delillerinizi de dilekçede açıklayıp belgeleri ekleyerek mahkemesine vermeniz gerekir.

Oysa arabulucuya başvurulurken sadece uyuşmazlık konusu belirtilerek arabulucu talebinde bulunulması yeterlidir. Zira tarafların taleplerini arabulucu değerlendirmeyecektir. Arabulucu sadece görüşmelerin sağlıklı ve çözüme yönelik ilerlemesine katkı sağlayacaktır. Anlaşıp, uyuşmazlığı gidermek tarafların iradesinde olacaktır.

Arabulucuya başvuran taraf, kendisinin ve karşı tarafın iletişim bilgilerini (Adres, telefon numarası, mail adresi gibi) arabuluculuk bürosuna verir.

Arabuluculuk bürosu da tarafların resmi kayıtlardaki iletişim bilgilerini araştırabileceği gibi ilgili kurum ve kuruluşlardan da isteyebilir.

2.2. Başvuru Yeri

Arabulucuya başvuru, uyuşmazlığın konusuna göre yetkili mahkemenin bulunduğu yer arabuluculuk bürosuna, arabuluculuk bürosu kurulmayan yerlerde ise görevlendirilen yazı işleri müdürlüğüne yapılır. Buna göre; karşı tarafın, karşı taraf birden fazla ise bunlardan birinin yerleşim yerindeki veya sözleşmenin yerine getirileceği yerdeki büroya başvuru yapılabilir.

2.3. Arabuluculuk Bürosunun Arabulucu Görevlendirmesi

Arabuluculuğa başvuru üzerine arabuluculuk bürosu tarımsal üretim sözleşmesi konusunda uzmanlık eğitimi almış olan arabulucular listesinden puanlama sistemiyle bir arabulucu görevlendirir.

O yargı çevresinde eğitim almış arabulucu yoksa diğer arabuluculardan birini görevlendirir.

Taraflar listedeki arabuluculardan biri üzerinde de anlaşabilirler. Bu durumda büro, üzerinde anlaşılan arabulucuyu görevlendirir.

Arabulucu, yapılan başvuruyu, görevlendirildiği tarihten itibaren iki hafta içinde sonuçlandırır. Bu süre zorunlu hâllerde arabulucu tarafından en fazla bir hafta uzatılabilir.

2.4. Yetki İtirazı

Arabulucu, görevlendirmeyi yapan büronun yetkili olup olmadığını kendiliğinden dikkate alamaz.

Karşı taraf en geç ilk toplantıda, yetkiye ilişkin belgeleri sunarak arabuluculuk bürosunun yetkisine itiraz edebilir. Örneğin yerleşim yerinin büronun yetki alanında olmadığını, işin yapıldığı yerin büronun yetki alanında olmadığını belgeleriyle ortaya koyarak itiraz edebilir.

İtiraz halinde arabulucu, üzerinde değerlendirme yapmadan dosyayı derhâl ilgili sulh hukuk mahkemesine gönderilmek üzere görevlendirmeyi yapan arabuluculuk bürosuna teslim eder.

Sulh hukuk mahkemesi, harç alınmaksızın dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda en geç bir hafta içinde yetkili büroyu kesin olarak karara bağlar ve dosyayı büroya iade eder. Mahkeme kararı büro tarafından Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca taraflara tebliğ edilir.

Mahkemece yetki itirazı reddedilirse aynı arabulucu yeniden görevlendirilir ve arabuluculuğu sonuçlandırma süresi (2+1=3 hafta) yeni görevlendirme tarihinden başlar.

Yetki itirazının kabulü durumunda, yani başvuru arabuluculuk bürosunun yetkisiz olduğuna karar verilmesi halinde kararın başvuruca tebliğ edildiği tarihten itibaren bir hafta içinde yetkili büroya başvurulabilir. Bu takdirde yetkisiz

büroya başvurma tarihi yetkili büroya başvurma tarihi olarak kabul edilir. Yetkili büro, aynı usulle yeniden arabulucu görevlendirir.

2.5. Arabulucunun Yapacağı İşler

Arabulucu her türlü iletişim vasıtasını kullanarak tarafları bilgilendirir ve ilk toplantıya tarafları ve varsa avukatlarını davet eder. Bunun için tebligat şart olmayıp bunun dışında telefon, e-posta, kısa mesaj ve benzeri gibi her türlü iletişim vasıtasını kullanabilir.

Arabulucu, taraflara ulaşamaması hâlinde, ulaşmak için hangi yolları denediğini ve hangi sebeplerle ulaşamadığını son tutanakta belirtir.

Arabuluculuk sürecinde arabulucu, taraflara her türlü iletişim aracıyla ulaşarak belirlediği toplantı gününü ve saatini bildirir. Yapılacak olan toplantılara taraflar kendileri katılabilecekleri gibi avukatları ile birlikte veya sadece avukatları aracılığıyla da katılabilirler. Arabuluculuk salt hukuksal bir faaliyet olmadığından avukat vasıtasıyla katılım sağlansa bile çözüme ulaşılması açısından bizzat tarafların katılması da önemlidir.

Arabulucu taraflar arasında görüşmelerin sağlıklı yürümesi ve uzlaşmaya varılması için gayret eder. Arabuluculuk yargılama veya hakemlik faaliyeti olmadığından arabulucu, hâkim veya hakem gibi haklı tarafı tespit edip karar vermez. Anlaşım anlaşmamaya, anlaşacaklarsa anlaşma şartlarının nasıl olacağına taraflar karar verir. Anlaşma için başka çıkar yol kalmazsa arabulucu son kertede çeşitli çözüm önerilerinde bulunabilir.

Arabulucu, başvuruyu iki hafta içinde sonuçlandırır. Zorunlu hâllerde süre arabulucu tarafından en fazla bir hafta uzatılabilir. (2+1= 3 hafta)

2.6. Toplantının Yapılacağı Yer

Arabuluculuk görüşmeleri, taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, arabulucuyu görevlendiren büronun bağlı bulunduğu adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonunun yetki alanı içinde yürütülür. Taraflar görüşmelerin başka bir yerde yapılması hususunda anlaşılırlarsa görüşmeler kararlaştırılan yerde yapılabilir.

2.7. Arabuluculuk Toplantılarına Katılabilecek Kişiler

Arabuluculuk görüşmelerine taraflar bizzat, kanuni temsilcileri veya avukatları aracılığıyla katılabilirler. Ayrıca çözüme katkı sağlayacağı düşünülen uzman kişilerin de katılması mümkündür.

2.8. Zamanaşımı ve Hak Düşürücü Süreler

Arabuluculuk bürosuna başvurulmasından son tutanağın düzenlendiği tarihe kadar geçen sürede zamanaşımı süreleri durur ve hak düşürücü süreler işlemez.

Dava açılmadan önce ihtiyati tedbir kararı verilmesi hâlinde Hukuk Muhakemeleri Kanununun 397 nci maddesinin birinci fıkrasında⁸⁹, ihtiyati haciz kararı verilmesi hâlinde ise İcra ve İflas Kanununun 264 üncü maddesinin birinci fıkrasında⁹⁰ düzenlenen dava açma süresi, arabuluculuk bürosuna başvurulmasından son tutanağın düzenlendiği tarihe kadar işlemez.

Arabuluculuk bürosuna başvurulmasından sonra, başvuran taraf aleyhine uyuşmazlık konusuyla ilgili olarak icra takibi yapılması durumunda, başvuran tarafın bu takibe karşı son tutanağın düzenlendiği tarihten itibaren iki hafta içinde menfi tespit davası açması ve talep etmesi halinde alacağın yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere gösterilecek teminat mukabilinde, icra takibinin durdurulması hakkında ihtiyati tedbir kararı verilebilir.

⁸⁹ İhtiyati tedbir kararı dava açılmasından önce verilmişse, tedbir talep eden, bu kararın uygulanmasını talep ettiği tarihten itibaren iki hafta içinde esas hakkındaki davasını açmak ve dava açtığına ilişkin evrakı, kararı uygulayan memura ibrazla dosyaya koydurmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır. Aksi hâlde tedbir kendiliğinden kalkar.

⁹⁰ Dava açılmadan veya icra takibine başlanmadan evvel ihtiyati haciz yaptırmış olan alacaklı; haczin tatbikinden, haciz gıyabında yapılmışsa haciz tutanağının kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde ya takip talebinde (Haciz veya iflas) bulunmaya veya dava açmaya mecburdur.

3. ARABULUCULUK SÜRECİNİN SONUÇLARI

3.1. Arabuluculuk Toplantısına Katılmamanın Sonuçları

Taraflardan birinin mazeretsiz olarak ilk toplantıya katılmaması sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi halinde toplantıya katılmayan taraf, son tutanakta belirtilir.

Bu arabuluculuk faaliyeti sonunda arabuluculuk konusu uyuşmazlıkla ilgili açılan davada toplantıya katılmayan taraf kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulur. Toplantıya katılmayan taraf kendisini avukatla temsil ettirmişse lehine vekâlet ücretine de hükmedilmez.

Her iki tarafın da ilk toplantıya katılmaması sebebiyle sona eren arabuluculuk faaliyeti üzerine açılacak davalarda tarafların yaptıkları yargılama giderleri kendi üzerlerinde bırakılır.

Bu nedenle sonucu ne olursa olsun yargılama giderlerini yüklenmemek ve hak kaybına uğramamak için arabuluculuk sürecinde yapılacak ilk toplantıya katılmak gerekir.

3.2. Arabuluculuk Sürecinin Olumlu Sonuçlanması

Tarafların uyuşmazlık konusunda anlaşmaları veya kısmen anlaşmaları hâlinde süreç anlaşma son tutanağı ile sonuçlandırılır. Bunların haricindeki her durumda taraflar anlaşmamış sayılır ve anlaşmama son tutanağı düzenlenir. Tarafların arabuluculuk sürecinde ileri sürülen taleplerden bir kısmı üzerinde anlaşmaya varmaları hâlinde, üzerinde anlaşma sağlanan ve sağlanamayan hususlar son tutanakta açıkça belirtilir.

SON TUTANAK ÖRNEĞİ⁹¹

HUKUK UYUŞMAZLIKLARINDA DAVA ŞARTI ARABULUCULUK ANLAŞMA SON TUTANAĞI

Arbuluculuk Bürosu

Büro Dosya Numarası :

Arbuluculuk Dosya Numarası :

Arbulucunun

Adı ve Soyadı :

T.C. Kimlik Numarası :

Arbulucu Sicil Numarası :

Adresi :

Taraf (Gerçek Kişi ise)

Adı ve Soyadı :

T.C. Kimlik Numarası :

Adresi :

Telefon :

E-posta :

Vekili : Av.

Taraf (Tüzel Kişi ise)

Unvanı :

Adres :

Mersis :

Telefon :

E-posta :

Vekili :

Arbuluculuk Konusu Uyuşmazlık :

(Uyuşmazlık konuları kalem kalem ve net bir şekilde belirtilmelidir.)

⁹¹ <https://adb.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/sablonlar07012021022719>

Arabuluculuk Bürosuna Başvuru Tarihi :

Arabulucunun Görevlendirildiği Tarih :

Tutanağının Düzenlendiği Tarih :

Tutanağının Düzenlendiği Yer :

Arabuluculuk Sonucu :

GÖRÜŞME SONUCUNDA ANLAŞMA

Taraflara arabuluculuğun temel ilkeleri, arabuluculuk süreci ve arabuluculuk süreci sonunda hazırlanan arabuluculuk son tutanağının hukuki ve mali yönlerden bütün sonuçları hakkında bilgi verildi.

Taraflar söz alarak arabuluculuğun temel ilkelerini, arabuluculuk sürecini ve arabuluculuk süreci sonunda hazırlanan arabuluculuk son tutanağının hukuki ve mali yönlerden bütün sonuçlarını anladık dediler.

Taraflar müzakereler sonucunda başvurusunun talepleri üzerinde toplam -TL TürkLirası bedelle anlaşmaya varmışlardır. Taraflar üzerinde anlaşılan hususlarda dava açılmayacağını anladıklarını kabul ve beyan ettiler son tutanağa böyle geçsin dediler.

İşbu arabuluculuk son tutanağı iki sayfa ve dört nüsha olarak 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu m. 17 ve 5488 sayılı Tarım Kanunu m. 13 uyarınca hep birlikte imza altına alındı.

<i>Başvurucu</i>	<i>Karşı Taraf</i>	<i>Arabulucu</i>
<i>Adı Soyadı</i>	<i>Adı Soyadı</i>	<i>Adı Soyadı</i>
<i>İmza</i>	<i>İmza</i>	<i>İmza</i>
<i>Vekili (Var ise)</i>	<i>Vekili (Var ise)</i>	
<i>Av.</i>	<i>Av.</i>	
<i>İmza</i>	<i>İmza</i>	

Taraflar uyuşmazlık konusu üzerinde anlaşılırsa bir anlaşma belgesi düzenlenir.

Anlaşmaya varılan konularda taraflar daha sonra dava açamazlar.

Anlaşma belgesinde aşağıdaki hususların eksik bırakılmaması önerilmektedir:

- Ödemeye ilişkin hususlar (kim ödeyecek, kime ödeyecek, ne kadar ödenecek).
- Ödeme şeklinin nasıl olacağı.
- Ödemenin tek seferde mi olacağı yoksa taksitlerle mi ödeneceği.
- Ödemenin yapılmaması halinde hangi mekanizmanın işletileceği.
- Faiz.
- Dava sürecindeyken arabulucuya başvurulmuşsa yargılama giderleri.
- Arabuluculuk giderlerini kimin nasıl ödeyeceği (anlaşmada yer verilmezse taraflar eşit olarak öder)⁹².

İşin özü; anlaşma belgesinin ileride yeni ihtilafların doğmasını engelleyecek şekilde kesin ibareler içerecek şekilde hazırlanması önem arz etmektedir. Bu nedenle tarafların imzalayacakları anlaşma belgesini inceleyerek kafalarında soru işareti doğuran hususları birlikte gözden geçirerek netleştirmeleri önemlidir.

Oluşturulan metnin resmî görünmesinin önemi büyüktür. Rastgele karalamalar, çok sayıda düzeltme ve eklemeler içeren bir metin, anlaşmadan beklenen güven ve ciddiyeti zedeleyecektir.

Anlaşma belgesinin taraflar ve arabulucu tarafından imzalanması bir zorunluluktur. Anlaşma belgesinin kaç nüsha ve kaç sayfa olarak hazırlandığının da belirtilmesi yararlı olacaktır. Anlaşma belgesinin taraf sayısından bir fazla olarak düzenlenip taraflara verilmesi mümkündür. Son nüshayı arabulucu saklayabilir.

⁹² Andrew Goodman, Arabuluculuğa Hazırlanmak, Arabuluculuktan Yararlanacaklar İçin Rehber, Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Dairesi Başkanlığı <https://adb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1412021155340Arabuluculu%C4%9Fa%20Haz%C4%B1rlanmak.pdf> (s. 144)

ARABULUCULUK ANLAŞMA BELGESİ ÖRNEĞİ⁹³

Taraf: [Ad, soyad, T.C. Kimlik no. / ticaret sicil no.]

Vekili: [Ad soyad ve baro sicil no.]

Taraf: [Ad, soyad, T.C. Kimlik no. / ticaret sicil no.]

Vekili: : [Ad soyad ve baro sicil no.]

Uyuşmazlık Konusu: Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan uyuşmazlık [uyuşmazlık konusu ayrıntılı olarak belirtilecektir]

Anlaşma Tarihi:

Anlaşma Şartları: Tarafların Arabulucu.....'in yardımıyla 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun 18. maddesi uyarınca anlaşmaya varmaları üzerine işbu anlaşma belgesi hazırlanmıştır. Taraflar arabulucu huzurunda aralarındaki uyuşmazlığın çözümü konusunda özgür iradeleriyle aşağıdaki şartlarda anlaşmışlardır (Bu kısma açıklamalar yazılır):

1.

2.

Taraflar işbu belgenin konusu uyuşmazlığa ilişkin olarak yukarıda belirtilen hak ve yükümlülükler dışında başkaca hak ve yükümlülükleri olmadığını beyan ve karşılıklı olarak birbirlerini ibra eder.

Taraflar, arabulucunun ücret ve masraflarının [eşit şekilde] / [şu şekilde paylaşılması] konusunda anlaşmışlardır.

İşbu belge iki sayfa ve üç nüsha olarak düzenlenmiştir.

.....

Taraf 1 (Ad, soyad, imza)

.....

Taraf 2 (Ad, soyad, imza)

.....

(Varsa) Vekili (Ad, soyad ve imza)

.....

(Varsa) Vekili (Ad, soyad ve imza)

.....

Arabulucu

(Arabuluculuk Sicil No, İmza)

⁹³ Temel Arabuluculuk Eğitimi Katılımcı Kitabı-2021, S. 184

<https://adb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/40320221402571.pdf>

3.3. Anlaşma Belgesine İcra Edilebilirlik Şerhi Verilmesi

Taraflar anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin ilgili mahkemeden şerh verilmesini talep edebilirler.

Dava açılmadan önce arabuluculuğa başvurulmuşsa, anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, arabulucunun görev yaptığı yer sulh hukuk mahkemesinden istenir.

Davanın görülmesi sırasında arabuluculuğa başvurulması durumunda ise anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, davanın görüldüğü mahkemeden istenir.

Şerh verilen anlaşma, mahkeme kararı niteliğinde belge sayılır. Yani karşı taraf anlaşma şartlarına uymazsa doğrudan icraya konu edilebilir.

Kanunlarda icra edilebilirlik şerhi alınmasının zorunlu kılındığı haller hariç, taraflar ve avukatları ile arabulucunun, ticari uyuşmazlıklar bakımından ise avukatlar ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesi, **icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın ilam niteliğinde belge sayılır**. Dolayısıyla tarımsal üretim sözleşmesinden kaynaklı uyuşmazlıklarda düzenlenen anlaşma belgesi; taraflar, avukatları ve arabulucu tarafından imzalanmışsa icra edilebilirlik şerhi aranmadan mahkeme kararı niteliğinde belge sayılır ve doğrudan ilamlı icraya konulabilir.

Anlaşma halinde arabuluculuk ücreti, Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesine göre aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde karşılanır. Taraflar arabuluculuk ücreti ödeme oranını farklı belirleyebilecekleri gibi ücretin tamamının bir tarafça ödenmesini de kararlaştırabilirler.

İCRA EDİLEBİLİRLİK ŞERHİ ÖRNEĞİ⁹⁴

T.C. Mahkemesi

Esas No:

Hâkim :

Kâtip :

İcra Edilebilirlik Şerhi Talep Eden

Vekili :

Talep :

Talep Tarihi :

Mahkememize tevzi bürosunca tevzi yolu ile gelip esasa kayıt edilen İcra Edilebilirlik Şerhine ilişkin; İcra edilebilirlik şerhi talep yazısı ve ekleri incelendi;

1. Talebe konu arabuluculuk anlaşma belgesi taraflarının yetkili kişilerce temsil edildiği, avukatın yetkili vekil olduğu, görüşmeleri yürüten ve arabuluculuk anlaşma belgesini tanzim eden arabulucunun Arabuluculuk Daire Başkanlığı nezdinde tutulan arabulucular siciline kayıtlı resmî arabulucu olduğu, mahkememizin işbu olay ile ilgili olarak görevli ve yetkili olduğu, maktu harcın yatırılmış olduğu, şerh verilmesi istenen ve çözüme ulaşan uyuşmazlık konusunun arabuluculuğa başvurulabilecek ve bu yolla çözümlenebilecek uyuşmazlık olduğu, varılan çözümün icra edilebilir olduğu anlaşıldı. (Protokolun belli hükümleri için icra edilebilirlik talebi durumunda bu hükümlerin icra edilebilir olduğu yazılacaktır). Dosya kapsamı tümüyle incelenerek talebin kabulüne, / / tarihli Arabuluculuk Anlaşmasının 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun 18. maddesinin 3. fıkrasında belirtildiği üzere anlaşmanın içeriğinin arabuluculuğa ve Cebri İcraya elverişli olduğu anlaşıldığından, anlaşma belgesine İcra Edilebilirlik Şerhinin VERİLMESİNE, dair, aşağıdaki hükmün kurulması usul ve yasaya uygun bulunmuştur.

HÜKÜM;

1. Talebin Kabulüne, .../.../..... tarihli Arabuluculuk Anlaşmasının 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun 18. maddesinin 3.

⁹⁴ Temel Arabuluculuk Eğitimi Katılımcı Kitabı-2021, S.185

<https://adb.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/40320221402571.pdf>

fıkrasında belirtildiği üzere; arabuluculuğa ve Cebri İcraya elverişli olduğu anlaşıldığından, arabuluculuk anlaşma belgesine İcra Edilebilirlik Şerhinin VERİLMESİNE,

2. Harç alındığından yeniden alınmasına YER OLMADIĞINA,

3. Yargılama gideri olmadığından bu konuda karar verilmesine YER OLMADIĞINA,

Dair dosya üzerinden verilen karar tarafların yokluğunda veya duruşma salonunda tarafların yuzune karşı verilen karara karşı, taraflara tebliğinden itibaren 2 hafta içerisinde (İş Mahkemesinde Tefhim veya Tebliğden itibaren 8 gün, İcra Mahkemelerinde Tefhim veya Tebliğden itibaren 10 gün) 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemelerinin Kuruluş ve Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun çerçevesinde bağlı bulunulan Bölge Adliye Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı.

Kâtip

Hâkim

3.4. Arabuluculuk Sürecinin Olumsuz Sonuçlanması

Arabuluculukta anlaşmaya varılamaması nedeniyle dava açılacaksa davacı, anlaşmaya varılmadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorundadır. Aksi takdirde mahkeme son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulmasını ister. Son tutanak mahkemeye sunulmazsa dava usulden reddedilir.

Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflara ulaşılamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması veya iki saatten az süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hâllerinde, iki saatlik ücret tutarı Tarifenin Birinci Kısımına göre Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenir. İki saatten fazla süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hâlinde ise iki saati aşan kısma ilişkin ücret aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde uyuşmazlığın konusu dikkate alınarak Arabuluculuk Ücret Tarifesi'nin Birinci Kısımına göre karşılanır. Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenen ve taraflarca karşılanan arabuluculuk ücreti, yargılama giderlerinden sayılır.

Arabuluculuk bürosu tarafından yapılması gereken zaruri giderler; arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamaması hâlinde ise ileride açılacak davada haksız çıkacak taraftan tahsil olunmak üzere Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

ANLAŞMAMA SON TUTANAĞI⁹⁵

HUKUK UYUŞMAZLIKLARINDA DAVA ŞARTI ARABULUCULUK ANLAŞMAMA SON TUTANAĞI

Arabuluculuk Bürosu

Büro Dosya Numarası :

Arabuluculuk Dosya Numarası :

Arabulucunun

Adı ve Soyadı :

T.C. Kimlik Numarası :

Arabulucu Sicil Numarası :

Adresi :

Taraf (Gerçek Kişi ise)

Adı ve Soyadı :

T.C. Kimlik Numarası :

Adresi :

Telefon :

E-posta :

Vekili : Av.

Taraf (Tüzel Kişi ise)

Unvanı :

Adres :

Mersis :

Telefon :

E-posta :

Vekili :

Arabuluculuk Konusu Uyuşmazlık :

(Uyuşmazlık konuları kalem kalem ve net bir şekilde belirtilmelidir.)

Arabuluculuk Bürosuna Başvuru Tarihi :

⁹⁵ <https://adb.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/sablonlar07012021022719>

Arabulucunun Görevlendirildiği Tarih :

Tutanağının Düzenlendiği Tarih :

Tutanağının Düzenlendiği Yer :

Arabuluculuk Sonucu :

GÖRÜŞME SONUCUNDA ANLAŞMAMA

Taraflara arabuluculuğun temel ilkeleri, arabuluculuk süreci ve arabuluculuk süreci sonunda hazırlanan arabuluculuk son tutanağının hukuki ve mali yönlerden bütün sonuçları hakkında bilgi verildi.

Taraflar söz alarak arabuluculuğun temel ilkelerini, arabuluculuk sürecini ve arabuluculuk süreci sonunda hazırlanan arabuluculuk son tutanağının hukuki ve mali yönlerden bütün sonuçlarını anladık dediler.

Alternatif 1

.../.../... tarihinde yapılan dava şartı arabuluculuk ilk oturumuna Taraf geçerli mazeret ileri sürmeksizin katılmamıştır.

Taraf'in ilk toplantıya katılmaması ve müzakere yapılamaması sebebiyle arabuluculuk süreci sona ermiş olup taraflar anlaşmamıştır.

Alternatif 2

Taraflar müzakereler sonucunda tarafın/tarafların şeklindeki teklifine/tekliflerine ve arabulucunun şeklindeki son çözüm önerisine rağmen ve hususlarında anlaşmaya varamamışlardır.

İşbu arabuluculuk son tutanağı iki sayfa ve dört nüsha olarak 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu m. 17, m. 18/A uyarınca hep birlikte imza altına alındı.

Başvurucu

Adı Soyadı

İmza

Vekili (Var ise)

Av. ...

Karşı Taraf

Adı Soyadı

İmza

Vekili (Var ise)

Av. ...

Arabulucu

Adı Soyadı

İmza

3.5. Arabuluculuk Ücreti

Arabuluculuk ücreti her yıl Adalet Bakanlığınca Resmî Gazete’de yayımlanan Arabuluculuk Ücret Tarifesi ile belirlenir. Arabulucu, dava şartı arabuluculuk sürecinde taraflardan ayrıca masraf isteyemez.

Arabulucu, arabuluculuk sürecine ilişkin olarak belirli kişiler için aracılık yapma veya belirli kişileri tavsiye etmenin karşılığı olarak herhangi bir ücret talep edemez. Bu yasağa aykırı olarak tesis edilen işlemler hükümsüzdür.

Arabuluculuk ücreti taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça eşit ödenir. Taraflar kendi aralarında arabuluculuk ücretinin farklı oranlarda ödenebileceğini (mesela ücretin % 20’sini üreticinin, % 80’ini alıcının ödemesi gibi) kararlaştırabilecekleri gibi ücretin tamamının bir tarafça ödenmesini de kararlaştırabilirler.

Konusu para olmayan veya para ile değerlendirilemeyen hukuki uyuşmazlıklarda; arabuluculuk ücreti Arabuluculuk Ücret Tarifesinin birinci kısmına göre belirlenir.

Konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki uyuşmazlıklarda; arabuluculuk ücreti Arabuluculuk Ücret Tarifesinin ikinci kısmına göre belirlenir.

Arabuluculuk sürecinin sonunda anlaşma sağlanamaması halinde, arabuluculuğun konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki uyuşmazlık olsa bile arabulucu, arabuluculuk ücretini Arabuluculuk Ücret Tarifesinin birinci kısmına göre isteyebilir.

Arabuluculuk sürecinin sonunda seri uyuşmazlıklarda anlaşma sağlanması halinde, arabuluculuğun konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki uyuşmazlık olsa bile arabulucu, her bir uyuşmazlık bakımından, Ticari Uyuşmazlıklarda 2.500,00 TL, diğer uyuşmazlıklarda ise 2.000,00 TL ücret isteyebilir. Taraflardan birinin aynı olduğu ve bir ay içinde başvuru en az on beş uyuşmazlık seri uyuşmazlık olarak kabul edilir.

Arabuluculuk sürecinin sonunda anlaşma sağlanması halinde, anlaşma bedeline bakılmaksızın arabuluculuk ücreti 4.000,00 TL’den az olamaz.

2024 Yılı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi

Birinci Kısım

Sözleşmeli Tarımsal Üretim kaynaklı uyuşmazlıklarda

2 kişinin taraf olması durumunda taraf başına bir saati 550TL

3-5 kişinin taraf olması durumunda taraf sayısı gözetmeksizin bir saati 1.150 TL

6-10 kişinin taraf olması durumunda taraf sayısı gözetmeksizin 1.250 TL

11 ve daha fazla kişinin taraf olması durumunda taraf sayısı gözetmeksizin 1.350 TL

İkinci Kısım

Konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki uyuşmazlıkların arabuluculuk yoluyla çözüme kavuşturulmasının sağlanmasında arabulucuya ödenecek ücret

Üzerinde anlaşılan miktarın ilk 200.000 TL si için 1 arabulucu görev yapmışsa %6 birden fazla arabulucu görev yapmışsa %9

Sonra gelen 320.000 tl için için 1 arabulucu görev yapmışsa %5 birden fazla arabulucu görev yapmışsa %7,5

Sonra gelen 520.000 TL için 1 arabulucu görev yapmışsa %4 birden fazla arabulucu görev yapmışsa %6

Sonra gelen 1.040.000 TL için 1 arabulucu görev yapmışsa %3 birden fazla arabulucu görev yapmışsa %4,5

Sonra gelen 3.120.000 TL için 1 arabulucu görev yapmışsa %2 birden fazla arabulucu görev yapmışsa %3

Sonra gelen 4.160.000 TL için 1 arabulucu görev yapmışsa %1,5 birden fazla arabulucu görev yapmışsa %2,5

Sonra gelen 8.320.000 TL için 1 arabulucu görev yapmışsa %1 birden fazla arabulucu görev yapmışsa %1,5

17.680.000 TL'den yukarısi için 1 arabulucu görev yapmışsa % 0,5 birden fazla arabulucu görev yapmışsa %1

Örneğin üzerinde anlaşılan miktar 250.000 TL ise:

$$200.000 \times 0,06 = 12.000$$

$$50.000 \times 0,05 = 2500$$

Toplam asgari arabuluculuk ücreti: **14.500 TL** olacaktır.

Eğer üzerinde anlaşılan miktar 20.000.000 TL olursa:

$$200.000 \times 0,06 = 12.000$$

$$320.000 \times 0,05 = 16.000$$

$$520.000 \times 0,04 = 20.800$$

$$1.040.000 \times 0,03 = 31.200$$

$$3.120.000 \times 0,02 = 62.400$$

$$4.160.000 \times 0,015 = 62.400$$

$$8.320.000 \times 0,01 = 83.000$$

$$2.320.000 \times 0,005 = 11.600$$

Toplam asgari arabuluculuk ücreti: **299.400 TL** olacaktır.

Üstelik adli yargıda bütün yargılama masrafları davayı kaybeden tarafa yüklenirken, aksine bir anlaşma yoksa arabuluculuk ücreti iki taraf arasında eşit olarak bölünecektir.

Böylece taraf başına düşen masraf da azalacaktır.

Uyuşmazlık Yargıya Taşınırsa:

Uyuşmazlığın çözümü için normal dava süreci işletilirse süreç içerisinde hâkimin ihtiyaç duyacağı keşif, bilirkişi vb. inceleme masraflarına göre değişmekle birlikte ortalama yargılama giderleri:

250.000 TL tutarlı bir dava için: **51.148 TL**.

20.000.000 TL tutarlı bir dava için **852.929 TL** civarında olacaktır.

Bu giderler davayı kaybeden tarafa yükletilecektir.

Eğer taraflar uyuşmazlıklarını avukatları marifetiyle çözüme yoluna gitmişlerse dava süreci daha uzun olduğundan arabuluculuğa nazaran şahsi avukatlık giderleri de daha fazla olacaktır.

BÖLÜM III

SÖZLEŞMELİ TARIM UYUŞMAZLIKLARINDA DAVA YOLU

1. TARIMSAL ÜRETİM SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN DAVALARDA YARGILAMA USULÜ

1.1. Arabuluculuk Süreci Sonunda Dava Açılması

Taraflar arabuluculukta anlaşma sağlayamazlarsa, arabulucuya başvuru ile duran zamanasını ve hak düşürücü süreler son tutanağın düzenlendiği tarihten itibaren kaldığı yerden işlemeye devam eder.

Başvuran taraf, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılmadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış örneğini dava dilekçesine ekleyerek dava açabilir.

Tekrar etmek gerekirse tarımsal üretim sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklarda davacı, anlaşmama tutanağını dava dilekçesine eklemese kendisine son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulması gerektiği, aksi takdirde davanın usulden reddedileceği ihtarını içeren davetiye gönderilir. İhtarın gereği yerine getirilmez ise dava dilekçesi karşı tarafa tebliğe çıkarılmaksızın davanın usulden reddine karar verilir.

Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması hâlinde herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilir.

1.2. Davaların Görülme Usulü

Tarımsal üretim sözleşmesinden kaynaklanan davalar basit yargılama usulüne tabidir.

Basit yargılama usulü Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 316 ila 322'nci maddelerinde düzenlenmiştir.

Dava açılması ve davaya cevap verilmesi dilekçe ile olur. Dava dilekçesine cevap süresi dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren iki haftadır. Mahkeme, cevap dilekçesinin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor yahut imkânsız olduğu durumlarda, iki haftalık süre bitmeden mahkemeye başvuran davalıya, cevap süresinin bitiminden itibaren bir defaya mahsus olmak üzere en fazla iki hafta ek süre verebilir.

Taraflar cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçesi veremezler.

Taraflar dilekçeleri ile birlikte tüm delillerini açıkça ve hangi olayın delili olduğunu da belirterek bildirmek; ellerindeki delilleri dilekçelerine eklemek ve başka yerlerden getirilecek belge ve dosyalar için de bunların bulunabilmesini sağlayan bilgilere dilekçelerinde yer vermek zorundadır.

Davacı, dava açıldıktan sonra ileri sürdüğü iddialarını genişletemez ve değiştiremez. Davalı taraf da cevap dilekçesini mahkemeye verdikten sonra savunmasını genişletemez ve değiştiremez.

Mahkeme, mümkünse tarafları duruşmaya davet etmeden dosya üzerinden ön incelemeyi yaparak dava şartlarını ve ilk itirazları inceler, uyuşmazlık konularını tam olarak belirler. Hazırlık işlemleri ile tarafların delillerini sunmaları ve delillerin toplanması için gereken işlemleri yapar.

Mahkeme, öncelikle dava şartları ve ilk itirazlar hakkında dosya üzerinden karar verir; gerekirse kararını vermeden önce, bu konuda tarafları ön inceleme duruşmasında dinleyebilir.

Daha önce karar vermemişse mahkeme, ilk duruşmada dava şartları ve ilk itirazlarla hak düşürücü süre ve zamanaşımı hakkında tarafları dinler; daha sonra tarafların iddia ve savunmaları çerçevesinde, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları tek tek tespit eder.

Uyuşmazlık konularının tespitinden sonra hâkim, tarafları sulhe veya arabuluculuğa teşvik eder. Tarafların sulh olup olmadıkları, sulh olmadıkları takdirde anlaşamadıkları hususların nelerden ibaret olduğu tutanağa yazılır; tutanağın altı hazır bulunan taraflarca imzalanır. Tahkikat bu tutanak esas alınmak suretiyle yürütülür.

Mahkeme, tarafların dinlenmesi, delillerin incelenmesi ve tahkikat işlemlerinin yapılmasını yukarıda belirtilen duruşma hariç, iki duruşmada tamamlar.

Duruşmalar arasındaki süre bir aydan daha uzun olamaz.

İşin niteliği gereği bilirkişi incelemesinin uzaması, istinabe yoluyla tahkikat işlemlerinin yürütülmesi gibi zorunlu hâllerde, hâkim gerekçesini belirterek bir aydan sonrası için de duruşma günü belirleyebilir ve ikiden fazla duruşma yapabilir.

Normal davalarda bilirkişiyeye raporunu hazırlayıp mahkemeye sunması için üç ay süre verilirken basit yargılama usulüne tabi davalarda iki ay süre verilir.

Basit yargılama usulüne tabi davalarda, işlem den kaldırılmasına karar verilmiş olan dosya, yenilenmesinden sonra takipsiz bırakılırsa, dava açılmamış sayılır.

Basit yargılama usulü hakkında hüküm bulunmayan hâllerde, yazılı yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanır.

Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan davalar ivedi olarak görülür. Dolayısıyla adli tatil süresi içerisinde görülecek davalardan olup adli tatile rastlayan süreler uzamaz. Bu davaların temyiz incelemesi de öncelikle yapılır.

1.3. Karar

Tahkikatın tamamlanmasından sonra, mahkeme tarafların son beyanlarını alır ve yargılamanın sona erdiğini bildirerek kararını tefhim eder. Yani duruşmada kendilerine bildirir. Taraflara beyanda bulunabilmeleri için ayrıca süre verilmez.

Kararın tefhimi hükme ilişkin tüm hususların mahkemece gerekçesi ile birlikte açıklanması ile gerçekleşir.

Ancak zorunlu hâllerde, hâkim bu durumun sebebini de tutanağa geçirmek suretiyle, sadece hüküm özetini tutanağa yazdırarak kararı tefhim edebilir. Bu durumda gerekçeli kararın en geç bir ay içinde yazılarak tebliğe çıkartılması gerekir.

2. YARGILAMA MASRAFLARI VE TAKİP GİDERLERİ

Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan davalar ile icra takiplerinde üretici, yapılacak tüm yargılama ve icra takip giderlerinden geçici olarak muaf tutulur. Dava ve icra takibi sırasında yapılması gereken tüm giderler Devlet tarafından avans olarak ödenir. Ertelenen tüm giderler ile Devletçe ödenen avanslar dava ve icra takibi sonunda haksız çıkan taraftan tahsil olunur.

3. İSTİNAF VE TEMYİZ

Taraflar ilk derece mahkemesince verilen kararlara karşı istinaf ve temyiz kanun yollarına başvurabilirler.

Ancak ilk derece mahkemesince verilen kararlardan miktar ve değeri 2024 yılı için 28.250 TL'yi aşmayanlar kesin olup bu kararlara karşı istinaf veya temyiz yoluna başvurulamaz.

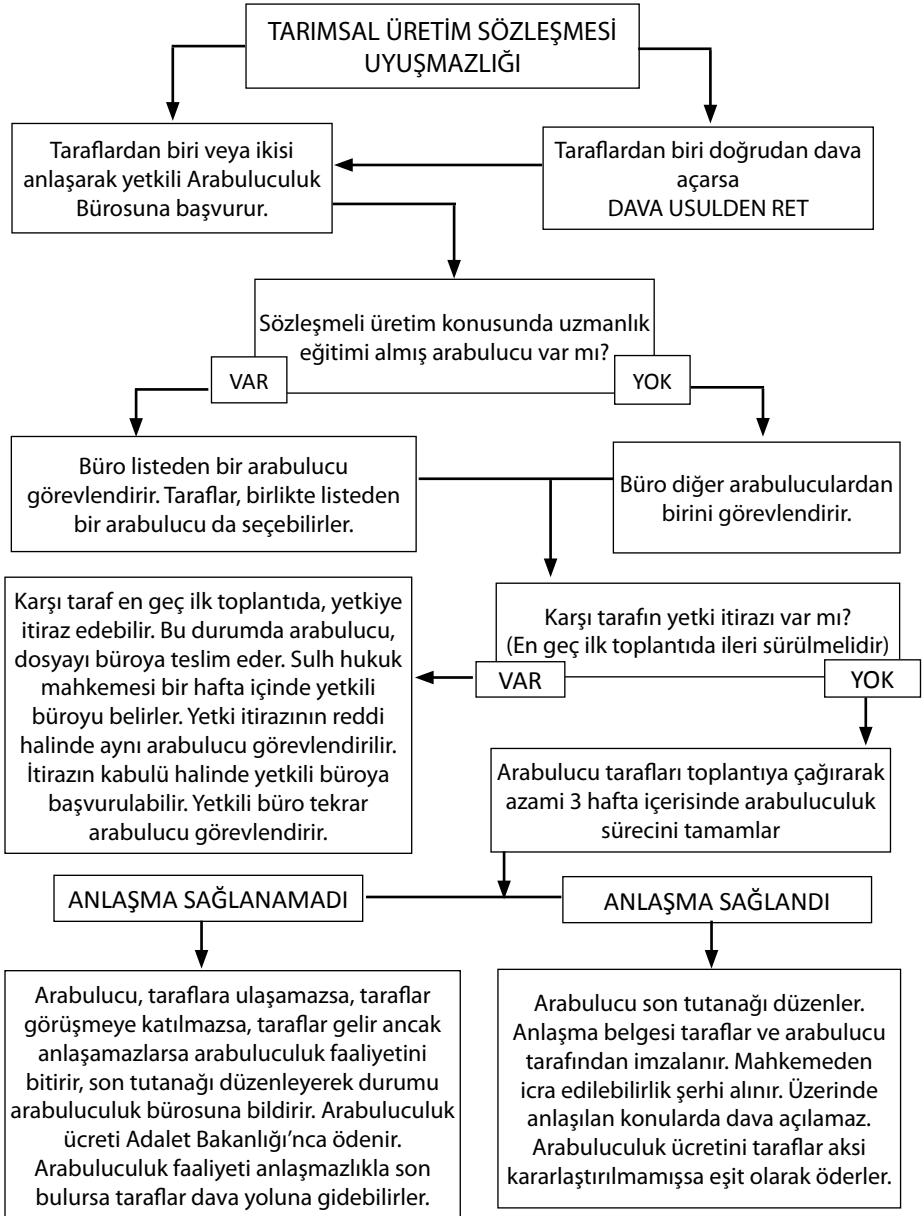
Miktar ve değeri 28.250 TL' ve üzeri olan kararlara karşı istinaf yoluna başvurulabilir.

İstinaf Mahkemesinin bu konuda verdiği kararlardan miktar ve değeri 2024 yılı için 378.290 TL'yi aşmayanlar kesinleşir ve bu kararlara karşı temyiz yoluna başvurulamaz.

İstinaf mahkemesince verilen ve miktar ve değeri 378.290 TL ve üzeri olan kararlara karşı Yargıtay nezdinde temyiz talebinde bulunulabilir.

Temyiz üzerine verilen kararlar kesinleşir gidecek başka yargı yolu kalmaz.

SÖZLEŞMELİ TARIM UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK BAŞVURU SÜRECİ

www.tarimorman.gov.tr